

Pritshmëritë e Sjelljes në Shkallë Qyteti për të Mbështetur të Mësuarin e Nxënësve Klasat K–5

Duke përfshirë the Kartën e të Drejtave dhe Detyrimeve të
Nxënësit K–12 dhe Kodin e Disiplinës

Në Fuqi nga Shtator 2019

Është politika e New York City Department of Education (NYCDOE) (Departamenti i Arsimit i Qytetit të Nju Jorkut) të ofrojë mundësi të barabarta arsimore, pa marrë parasysh racën, ngjyrën, fenë, moshën, kredon, etninë, origjinën kombëtare, statusin e të huajit, shtetësinë/statusin e emigracionit, aftësinë e kufizuar, moshën, orientimin seksual, gjininë (seksin), identitetin gjinor, shprehjen gjinore ose peshën, qoftë të perceptuara apo reale. Është gjithashtu politika e NYCDOE të mirëmbajë një mjedis pa ngacmime mbi cilëndo nga këto baza, përfshirë ngacmimin seksual.

Pyetjet lidhur me respektimin e rregullores kundër diskriminimit mund të drejtohen te:
NYCDOE Office of Equal Opportunity (Zyra për Mundësi të Barabarta), 65 Court Street,
Brooklyn, New York 11201, (718) 935-3320.

TABELA E PËRMBAJTJES

Pritshmëritë e Sjelljes në Shkallë Qyteti për të Mbështetur të Mësuarit e Nxënësve

New York City Department of Education (NYCDOE) (Departamenti i Arsimit i Qytetit të Nju Jorkut) është i përkushtuar të sigurojë që shkollat tona të jenë mjedise të sigurta, të mbrojtura dhe të rregullta, ku mësimdhënia dhe të mësuarit zhvillohen çdo ditë. Një shkollë e sigurt dhe mbështetëse varet nga përpjekjet e të gjithë anëtarëve të komunitetit shkollor — mësuesve, nxënësve, administratorëve, prindërve, këshilltarëve, punonjësve socialë, personelit të sigurisë, ofruesve të shërbimeve të lidhura, personelit të mensës, mirëmbajtjes dhe autobusëve — për ta trajtuar njëri-tjetrin me respekt të ndërsjellë.

Në këtë dokument përfshihet K-12 Student Bill of Rights and Responsibilities (Karta e të Drejtave dhe Detyrimeve të Nxënësit K-12) (<https://www.schools.nyc.gov/StudentRights>), e cila nxit sjelljen e përgjegjshme të nxënësve dhe një atmosferë dinjiteti e respekti duke vendosur udhëzime që ndihmojnë nxënësit të synojnë të bëhen qytetarë produktivë në një shoqëri të larmishme.

STANDARTET E SJELLJES

Të gjithë anëtarët e komunitetit shkollor — nxënësit, stafi dhe prindërit — duhet të dinë dhe të kuptojnë standardet e sjelljes që pritet t'i përmbushin të gjithë nxënësit, si edhe përgjigjet e përshtatshme nëse këto standarde nuk përmbushen.

Citywide Behavioral Expectations to Support Student Learning (Pritshmëritë e Sjelljes në Shkallë Qyteti për të Mbështetur të Mësuarit e Nxënësve) (duke përfshirë Kodin e Disiplinës) ofrojnë përshkrime të sjelljeve që i përmbushin standardet e sjelljes së pritura për nxënësit e NYC, dhe gjithashtu përshkruajnë sjelljet që nuk i përmbushin këto standarde. Ato përfshijnë gama të mbështetjeve dhe ndërhyrjeve, si edhe përgjigje disiplinore të lejueshme që shkollat mund të përdorin për të trajtuar shkeljet.

Këto Pritshmëri të Sjelljes në Shkallë Qyteti zbatohen për të gjithë nxënësit në shkollat e NYCDOE.

STANDARTET E SJELLJES	1
DEKLARATA E MISIONIT MBI KLIMËN SHKOLLORE DHE DISIPLINËN	3
HYRJA	3
PRINDËRIT SI PARTNERË	4
Pjesëmarrja (Frekuentimi)	4
PROMOVIMI I SJELLJES POZITIVE TË NXËNËSVE	5
KARTA E TË DREJTAVE DHE DETYRIMEVE TË NXËNËSIT K-12	7
Preambulë	7
I. E Drejta për Arsim Falas dhe Publik në Shkollë	7
II. E Drejta për Lirinë e Shprehjes dhe Integritetin Personal	8
III. E Drejta për Proces të Rregullt	8
IV. Të Drejta Shtesë për Nxënësit 18 Vjeç e Lart	9
V. Përgjegjësitë e Nxënësve	10
SHKALLA PROGRESIVE E MBËSHTETJES DHE PËRGJIGJEVE DISIPLINORE	11
1. Mbështetje dhe Përgjigje Disiplinore Njëkohësisht ndaj Shkeljes	11
2. Parandalim Universal për të Gjithë Nxënësit	11
3. Përgjigjja/-et Fillestare	11
4. Opsione për Mbështetje dhe Ndërhyrje (shih faqet 13–15)	11
5. Opsionet e Përgjigjeve Disiplinore	12
MBËSHTETJE DHE NDËRHYRJE	13
Dokumentimi i Kërkuar	13
Fjalorth i Mbështetjeve dhe Ndërhyrjeve	13

PRAKTIKA RIPARUESE	16
Fjalorth i Praktikave Riparuese	16
TRAJTIMI I BULLIZMIT DHE SJELLJES SË BAZUAR NË PARAGJYKIM	18
Parandalimi dhe Ndërhyrja	18
Çfarë është Bullizmi?	19
Bullizmi Nuk Është Konflikt	20
PROCEDURAT E DISIPLINËS	21
Përgjigje Disiplinore brenda Shkollës	21
Pezullimet dhe Heqjet nga Ora nga Mësuesi	21
Mbrotje Shtesë për Nxënësit me Aftësi të Kufizuara	21
Manifestation Determination Review (Rishikim i Përcaktimit të Manifestimit) (MDR)	21
Vlerësimet Funksionale të Sjelljes (Functional Behavior Assessments – FBAs) dhe Planet e Ndërhyrjes së Sjelljes (Behavior Intervention Plans – BIPs)	22
PËRGJIGJET DISIPLINORE	23
Përgjigje Disiplinore brenda Shkollës	23
Heqja nga Ora e Mësimit nga Mësuesi	23
Pezullim nga Drejtori	23
Pezullim nga Superintendenti	24
Opsionet Disiplinore për Pezullimet e Vendosura nga Superintendenti që kërkojnë Miratim nga Kancelari, i Ngarkuari i Tij (Designee) ose Superintendenti i Komunitetit	24
Mbështetje për Nxënësit Gjatë Pezullimit dhe Pas Rikthimit nga Pezullimi	25
ANKIME DHE TRANSFERIME	26
Apelimet	26
Opsionet e Transferimit	26
SENDE TË NDALUARA: ARMË	27
Kategoria I	27
Kategoria II	27
DISIPLINË PROGRESIVE	27
Përcaktimi i Përgjigjes Disiplinore	28
NIVELET PROGRESIVE TË SHKELJEVE	29
Ku dhe Kur Zbatohet Kodi i Disiplinës	29
Trajtimi i Nevojave të Sjelljes të Fëmijët në Pre-K	30
SHKELJE SIPAS KODIT TË DISIPLINËS: KLASAT K–5	31
Niveli 1– Sjellje Jo-Bashkëpunuese/Jo-Bindëse	31
Niveli 2 – Sjellje e Çrregullt	32
Niveli 2 – Sjellje Penguese, Vijn	33
Niveli 3 – Sjellje Penguese	34
Niveli 3 – Sjellje Penguese, Vijn	35
Adresimi i Sjelljeve të Nivelit 4 dhe 5	36
Niveli 4 – Sjellje Agresive ose Lënduese/Dëmtuese	37
Niveli 4 – Sjellje Agresive ose Lënduese/Dëmtuese, Vijn	38
Niveli 4 – Sjellje Agresive ose Lënduese/Dëmtuese, Vijn	39
Niveli 5 – Sjellje Seriozisht e Rrezikshme ose e Dhunshme	40
Niveli 5– Sjellje Seriozisht e Rrezikshme ose e Dhunshme, Vijn	41
Niveli 5– Sjellje Seriozisht e Rrezikshme ose e Dhunshme, Vijn	42

DEKLARATA E MISIONIT MBI KLIMËN SHKOLLORE DHE DISIPLINËN

Në fund të korrikut 2015, administrata de Blasio publikoi "[Mission Statement on School Climate and Discipline \(Deklaratë Misioni mbi Klimën Shkollore dhe Disiplinën\)](https://www1.nyc.gov/site/sclt/impact/impact.page)" (<https://www1.nyc.gov/site/sclt/impact/impact.page>) duke miratuar një nga rekomandimet e Leadership Team. Kjo deklaratë misioni jepet më poshtë.

Zyra e Kryetarit të Bashkisë së Qytetit të Nju Jorkut (New York City Mayor's Office), Departamenti i Arsimit i Qytetit të Nju Jorkut (New York City Department of Education) dhe Departamenti i Policisë i Qytetit të Nju Jorkut (New York City Police Department) besojnë se shkollat e Qytetit duhet të nxisin mjedise sa më të përshtatshme për të mësuarit. Ne besojmë se të gjithë fëmijët meritojnë mjedise të tilla dhe se të gjithë fëmijët kanë potencialin të mësojnë dhe të kenë sukses. Kjo do të thotë, para së gjithash, që shkollat tona duhet të jenë të sigurta. Do të thotë gjithashtu se, duke i mbajtur të sigurta, duhet të ruajmë karakterin e tyre thelbësor si vende të të mësuarit, duke shërbyer njëkohësisht nevojat e fëmijës në tërësi.

Qyteti i Nju Jorkut beson se metodat tepër ndëshkuese të disiplinës nuk janë në interesin më të mirë të nxënësve, nuk e avancojnë sigurinë në shkollë dhe mund të dëmtojnë potencialin e tyre afatgjatë. Kërkimet kanë treguar se nxënësit që përballen me masa disiplinore, dhe shkollat që ata ndjekin, shërbejnë më mirë kur ofrohen mbështetje pozitive që u mësojnë nxënësve aftësitë sociale, emocionale dhe të sjelljes, të nevojshme për të marrë pjesë dhe për të mësuar. Prandaj, Qyteti i Nju Jorkut do të trajtojë personelin shkollor dhe personelin e sigurisë në praktika më të mira të bazuara në kërkime për ofrimin e këtyre mbështetjeve, përfshirë mbështetje të shtuar për nxënësit me nevoja të veçanta ose ata që vuajnë nga trauma për shkak të ekspozimit ndaj varfërisë ose dhunës. Duke njohur se disa shkolla do të kenë nevojë për burime shtesë, si edhe trajnim, Qyteti i Nju Jorkut do të sigurojë mbështetjen me personel të nevojshëm për të zbatuar forma progresive të disiplinës në shkolla me nevoja veçanërisht të larta. Ne do të mbështetemi te modelet vendore dhe kombëtare për të përmirësuar njëkohësisht klimën dhe sigurinë në shkollë. Në këtë mënyrë, Qyteti i Nju Jorkut do të zvogëlojë përdorimin e pezullimeve si mjet disiplinor dhe do të eliminojë përdorimin e fletëthirrjeve dhe arrestimeve për sjellje të vogla jo të duhura në shkollë, duke vazhduar njëkohësisht të avancojë sigurinë në shkollë.

Qyteti i Nju Jorkut nuk toleron diskriminimin dhe do të përdorë çdo mjet për të eliminuar mospërputhjet dhe pabarazitë në disiplinimin e nxënësve mbi bazën e racës, ngjyrës, fesë, moshës, kredos, etnisë, origjinës kombëtare, statusit si i huaj, shtetësisë/statusit të emigracionit, aftësisë së kufizuar, orientimit seksual, gjinisë (seksit), identitetit gjinor, shprehjes gjinore ose peshës, qoftë të perceptuara apo reale.

HYRJA

Mënyra se si nxënësit sillen në shkollë është një faktor kryesor në vendosjen dhe ruajtjen e një komuniteti shkollor të sigurt dhe respektues. Për të nxitur sjelljen pozitive të nxënësve, të gjithë anëtarët e komunitetit shkollor – nxënësit, stafi dhe prindërit – duhet të dinë dhe të kuptojnë standardet e sjelljes që pritet të ndjekin të gjithë nxënësit, mbështetjet dhe ndërhyrjet që do të përdoren për të trajtuar sjelljen e papërshtatshme, si dhe reagimet disiplinore nëse standardet e sjelljes nuk respektohen.

Është thelbësore që shkollat të rezervojnë kohë për të rishikuar me nxënësit këto standarde të sjelljes, [K-12 Student Bill of Rights and Responsibilities \(Karta e të Drejtave dhe Detyrimeve të Nxënësit K-12\)](https://www.schools.nyc.gov/StudentRights) (<https://www.schools.nyc.gov/StudentRights>), dhe [NYCDOE Internet Acceptable Use and Safety Policy \(IAUSP\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/internet-acceptable-use-policy) ([Rregullorja e Përdorimit të Pranueshëm dhe Sigurisë së Internetit e NYCDOE \(IAUSP\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/internet-acceptable-use-policy)) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/internet-acceptable-use-policy>). Ky rishikim duhet të jetë i përshtatshëm për moshën, në mënyrë që të gjithë nxënësit ta dinë dhe ta kuptojnë sjelljen që u kërkohet kur janë në shkollë, përfshirë kur aksesojnë dhe përdorin sistemet e internetit të NYCDOE, pa marrë parasysh vendndodhjen e tyre fizike. Kjo përshtatje është veçanërisht e rëndësishme kur punohet me fëmijë në klasat e fëmijërisë së hershme, duke pasur parasysh kapacitetin e tyre zhvillimor për të kuptuar sjelljen dhe reagimet. Të gjithë Nxënësit, pavarësisht moshës, duhet të përfshihen në diskutimin e pritshmërive të komunitetit shkollor dhe të jenë pjesëmarrës aktivë në krijimin e "rregullave bazë" të klasës për sjelljen e tyre.

Të gjithë anëtarët e stafit dhe të mësuesve të shkollës duhet të përcaktojnë dhe të mbajnë pritshmëri të qarta dhe të qëndrueshme për sjelljen, të cilat vendosin klimën për një shkollë të sigurt dhe të rregullt. Fakulteti dhe stafi i shkollës duhet të jenë të vendosur, të drejtë dhe të qëndrueshëm në trajtimin e sjelljes së nxënësve, në një mënyrë që u mundëson nxënësve të mësojnë nga gabimet e tyre dhe të mbajnë përgjegjësi për sjelljen e papërshtatshme.

PRINDËRIT SI PARTNERË

*Shënim: Në këtë dokument, “prind” i referohet prindit ose kujdestarit të fëmijës, ose çdo personi në marrëdhënie prindërore apo kujdestarie me fëmijën. Kjo përfshin: prindin biologjik ose birësues, njerkun/njerkën, kujdestarin e emëruar ligjrisht, prindin kujdestar dhe “personin në marrëdhënie prindërore” me një fëmijë që ndjek shkollën. “Person në marrëdhënie prindërore” i referohet një personi që ka marrë përsipër kujdesin për një fëmijë sepse prindërit ose kujdestarët ligjorë të fëmijës nuk janë të disponueshëm, përfshirë (por jo vetëm) për shkak të vdekjes, burgimit, sëmundjes mendore, jetesës jashtë shtetit apo braktisjes së fëmijës.

Nxënësit, prindërit dhe personeli i shkollës kanë të gjithë një rol në mbajtjen e shkollave të sigurta dhe duhet të punojnë së bashku për ta arritur këtë qëllim. Stafi i shkollës duhet t'i mbajë prindërit të informuar për sjelljen e fëmijës së tyre dhe t'i angazhojë ata si partnerë në trajtimin e fushave me shqetësim. Kontakti me prindërit mund të përfshijë, por nuk kufizohet te, një telefonatë, një takim ballë për ballë dhe komunikim me shkrim. Për të siguruar që prindërit të jenë në gjendje, të inkurajuar dhe të mbështetur për t'u bërë partnerë aktivë dhe të përfshirë në promovimin e një mjedisi shkollor të sigurt dhe mbështetës, ata duhet të njihen me Kodin e Disiplinës. Shkollave u rekomandohen këto mbështetje:

- Zyrtarët e shkollës janë përgjegjës për të ndarë informacionin në këtë dokument me nxënësit, prindërit dhe stafin. Shkollat inkurajohen të ofrojnë punëtori për prindërit mbi kuptimin e Kodit dhe mënyrën më të mirë për të bashkëpunuar me shkollën në mbështetje të zhvillimit social-emocional të fëmijës së tyre.
- Arsimitarët janë përgjegjës për të informuar prindërit mbi sjelljen e fëmijës së tyre dhe për të nxitur aftësitë që nxënësit u nevojiten për të pasur sukses në shkollë dhe në shoqëri. Prindërit inkurajohen të diskutojnë me mësuesit e fëmijës së tyre dhe me stafin tjetër të shkollës çdo çështje që mund të ndikojë në sjelljen e nxënësit, si edhe strategjitë që mund të jenë efektive për punën me nxënësin.

Është e rëndësishme të ketë konsultim dhe komunikim domethënës midis shkollës dhe familjes. Shkollat duhet të sigurojnë shërbime përkthimi dhe interpretimi, nëse është e nevojshme, për të komunikuar me një prind. Konferencat udhëzuese ku marrin pjesë drejtori ose i deleguari i tij/saj, një këshilltar shkolle, prindërit e nxënësit dhe një ose më shumë mësues të nxënësit janë një mënyrë efektive për të nxitur kontributin e prindërve dhe duhet të mbahen me nxënësit, kur është e përshtatshme.

Prindërit që duan të diskutojnë mbështetjet dhe ndërhyrjet në përgjigje të sjelljes së nxënësit duhet të kontaktojnë shkollën e fëmijës së tyre, përfshirë Koordinatorin e Prindërve, ose, nëse është e nevojshme, Family Support Coordinator (Koordinatorin e Mbështetjes për Familjet) në Zyrën e Distriktit tuaj. Ju lutemi përdorni këtë faqe për udhëzime rreth personave të duhur në shkollën ose distriktin tuaj për t'u kontaktuar dhe për të gjetur informacionin e kontaktit të tyre: <https://www.schools.nyc.gov/school-life/support/get-help>.

Në rast se një nxënës përfshihet në një sjellje që shkel Kodin e Disiplinës, drejtori ose përfaqësuesi i caktuar i tij duhet ta raportojë sjelljen te prindërit e nxënësit. Kur dyshohet se një nxënës ka kryer një vepër penale, duhet të njoftohen policia dhe prindi. Shihni [Chancellor's Regulation A-412 \(Rregullorja e Kancelarit A-412\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>) për më shumë informacion.

Pjesëmarrja (Frekuentimi)

Pjesëmarrja në shkollë është jetike për përparimin dhe suksesin akademik të një nxënësi. Personeli i shkollës duhet të sigurojë që të ofrohen kontakte, ndërhyrje dhe mbështetje të përshtatshme për nxënësit me modele mungesash. Attendance or Pupil Personnel Committee (Komiteti i Pjesëmarrjes ose Personelit të Nxënësve) duhet të rishikojë rastet e mungesave, mungesave kronike dhe/ose mosndjekjes (truancy) dhe të përfshijë mësuesit e pjesëmarrjes, dekanët, këshilltarët, mësuesit, punonjësit socialë dhe stafin tjetër të shkollës për të lehtësuar zgjidhjen.

Stafi i shkollës duhet të takohet me nxënësin dhe prindërit për të përcaktuar mbështetjet e nevojshme dhe një plan veprimi të përshtatshëm, i cili mund të përfshijë, por nuk kufizohet te: ndërhyrje këshilluese, takime familjare, referim për këshillim, ndryshime në programin akademik, kontrata dhe/ose referim te tutorimi ose programet pas-shkollore. Një gamë [Modele Shërbimesh Parandaluese](https://www1.nyc.gov/site/acs/child-welfare/preventive-services.page) (<https://www1.nyc.gov/site/acs/child-welfare/preventive-services.page>) ofrohet nga organizata të bazuara në komunitet, të kontraktuara nga [NYC Administration for Children's Services](https://www1.nyc.gov/site/acs/about/about.page) (<https://www1.nyc.gov/site/acs/about/about.page>). Të qenit i njohur me këto mundësi

i ndihmon familjet dhe shkollat të kuptojnë se si një shërbim parandalues mund të jetë i dobishëm për të adresuar shkakun e mungesës.

Shkollat janë gjithashtu përgjegjëse për hartimin dhe publikimin e një seti rregulloresh për pjesëmarrjen, të cilat shpjegojnë përfitimet e standardeve të pjesëmarrjes, përcaktojnë mungesat (ose vonesat) që konsiderohen të justifikueshme, dokumentacionin e kërkuar dhe përgjigjet e përshtatshme. Për më shumë informacion, shihni [Chancellor's Regulation A-210 \(Rregullorja e Kancelarit A-210\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

PROMOVIMI I SJELLJES POZITIVE TË NXËNËSVE

Kultura dhe klima e shkollës kanë një ndikim të thellë në përpunimin akademik të nxënësve dhe në marrëdhëniet e tyre me bashkëmoshatarët dhe të rriturit. Çdo shkollë pritet të promovojë një kulturë pozitive shkollore që u ofron nxënësve një mjedis mbështetës ku ata të rriten si në aspektin shoqëror, ashtu edhe në atë akademik.

Pritet që shkollat të marrin një rol proaktiv në ushqimin e sjelljeve proshoqërore të nxënësve. Të mësuarit social-emocional duhet të jetë një përbërës bazë i programit të parandalimit universal të shkollës për të gjithë nxënësit. Të mësuarit social-emocional efektiv i ndihmon nxënësit të zhvillojnë aftësi jetësore thelbësore, përfshirë:

- Njohjen dhe menaxhimin e emocioneve
- Zhvillimin e kujdesit dhe shqetësimit për të tjerët
- Vendosjen e marrëdhënieve pozitive
- Marrjen e vendimeve të përgjegjshme
- Trajtimin në mënyrë konstruktive dhe etike të situatave sfiduese

Kur nxënësit zhvillojnë këto aftësi, ata përjetojnë marrëdhënie më pozitive me bashkëmoshatarët, angazhohen në sjellje shoqërore më produktive dhe kanë më pak gjasa të përfshihen në shkelje.

Vendosja e një schoolwide multi-tiered system of supports (MTSS) (Sistemi Shumështresor i Mbështetjeve në të gjithë shkollën) është thelbësore për të siguruar që mbështetjet e duhura janë në vend dhe që shkollat po zbatojnë disiplinë progresive. MTSS është një sistem gjithëpërfshirës që shqyrton/analizon të gjithë nxënësit dhe, sipas nevojës, ofron ndërhyrje të synuara. Qëllimi i këtyre mbështetjeve është të forcojnë qëndresën (aftësinë për t'u rimëkëmbur) dhe aftësitë proshoqërore që Nxënësit kanë nevojë për të pasur sukses në klasë dhe përtej saj.

Anëtarët e stafit të shkollës janë përgjegjës për adresimin e sjelljeve të papërshtatshme të nxënësve që pengojnë procesin e të mësuarit. Administratorët, mësuesit, këshilltarët dhe stafi tjetër i shkollës pritet t'i angazhojnë të gjithë nxënësit në strategji ndërhyrjeje dhe parandalimi që adresojnë çështjet e sjelljes së nxënësit dhe t'i

diskutojnë këto strategji me nxënësin dhe prindërit e tij/saj. Për informacion të mëtejshëm lidhur me de-eskalimin e krizave të sjelljes dhe ndërhyrjen, ju lutemi shihni [Chancellor's Regulation A-411 \(Rregullorja e Kancelarit A-411\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Nëse, në çfarëdo kohe, zyrtarët e shkollës dyshojnë se vështirësitë e një nxënësi mund të jenë rezultat i një aftësie të kufizuar që mund të kërkojë shërbime të arsimit të posaçëm, nxënësi duhet të referohet menjëherë te [Committees on Special Education \(CSE\) \(Komitetet për Arsimin e Posaçëm\)](https://www.schools.nyc.gov/special-education/help/committees-on-special-education) (CSE; <https://www.schools.nyc.gov/special-education/help/committees-on-special-education>). Për mbrojtje shtesë për nxënësit me aftësi të kufizuara, shihni gjithashtu faqet 21–22.

Përfshirja e nxënësve është thelbësore për krijimin e një kulture pozitive shkollore që nxit zhvillimin social-emocional dhe arritjen akademike të nxënësve. T'u japësh nxënësve shumë mundësi për të marrë pjesë në një gamë të gjerë aktiviteteve proshoqërore dhe, njëkohësisht, për t'u lidhur me të rritur të kujdesshëm e mbështetës mund të ndihmojë në parandalimin e sjelljeve negative. Shembuj mund të përfshijnë:

- mundësi kuptimplota për të ndarë ide dhe shqetësime dhe për të marrë pjesë në nisma në të gjithë shkollën (p.sh., qeveria e nxënësve, forume periodike të nxënësve; projekte shërbimi komunitar në shkallë shkolle, etj.);
- zhvillimin e lidershit të nxënësve;
- aktivitete bashkë-kurrikulare pas mësimi (p.sh., klube të nxënësve, përfshirë klube dhe ekipe sportive; organizata shërbimi; etj.);
- njohje periodike të arritjeve të nxënësve në një gamë të gjerë fushash akademike dhe bashkë-kurrikulare.

Mundësi të tilla, të shoqëruara me një program të plotë mbështetjesh parandalimi dhe ndërhyrjeje, u ofrojnë nxënësve përvoja, strategji, aftësi dhe mbështetje që u nevojiten për të lulëzuar.

KARTA E TË DREJTAVE DHE DETYRIMEVE TË NXËNËSIT K-12

Shënim: K-12 Student Bill of Rights and Responsibilities (Karta e të Drejtave dhe Detyrimeve të Nxënësit K-12) është publikuar online në <https://www.schools.nyc.gov/StudentRights>.

Preambulë

Shkollat publike të Qytetit të Nju Jorkut synojnë të kultivojnë një ndjenjë respekti të ndërsjellë midis nxënësve, prindërve dhe stafit. Shkollat e qytetit synojnë gjithashtu të përfshijnë nxënësit në aktivitete dhe programe, brenda dhe jashtë komunitetit shkollor, që theksojnë angazhimin ndaj përgjegjësisë qytetare dhe shërbimit ndaj komunitetit. Me bashkëpunimin e të gjithë anëtarëve të komuniteteve tona shkollore, nxënësit mund të arrijnë ekselencë arsimore duke shijuar një përvojë të pasur të të mësuarit. Ky dokument shërben si udhëzues për nxënësit ndërsa përpiqen të bëhen qytetarë produktivë në një shoqëri të larmishme.

I. E Drejta për Arsim Falas dhe Publik në Shkollë

E drejta për një arsim falas dhe publik në shkollë është një “e drejtë e nxënësit” themelore e garantuar për të gjithë fëmijët. Nxënësit kanë të drejtë të:

1. ndjekin shkollën dhe të marrin arsim falas, publik nga kindergarten deri në moshën 21 vjeç ose deri në marrjen e diplomës së shkollës së mesme, cilado që vjen e para, siç parashikohet me ligj; nxënësit që janë përcaktuar si Multiple Language Learners (Nxënës Shumëgjuhësh) kanë të drejtë për arsim dygjuhësh ose program English as a Second Language siç parashikohet me ligj; nxënësit me aftësi të kufizuara që janë përcaktuar se kanë nevojë për arsimin e posaçëm kanë të drejtë për arsim publik falas dhe të përshtatshëm nga mosha 3 deri në 21 vjeç, siç parashikohet me ligj;
2. jenë në një mjedis të sigurt dhe mbështetës për të mësuar, pa diskriminim, ngacmim, bullizëm dhe paragjykim, dhe të paraqesin ankesë nëse ndihen se i nënshtrohen këtij sjelljeje (shih Chancellor's Regulations A-830, A-831, A-832, A-420, A-421 (Rregulloret e Kancelarit A-830, A-831, A-832, A-420, A-421) te <https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>);
3. marrin sjellje të sjellshme dhe respekt nga të tjerët, pa marrë parasysh moshën (reale ose të perceptuar), racën, kredon, ngjyrën, gjininë, identitetin gjinor (përfshirë të drejtën e nxënësve për të përdorur tualetet dhe dhomat e zhveshjes në përputhje me identitetin e tyre gjinor dhe për t'u thirrur me emrin dhe përemrat në përputhje me identitetin e tyre gjinor), shprehjen gjinore, fenë, origjinën kombëtare, shtetësinë/statusin e emigracionit, peshën, orientimin seksual, gjendjen fizike dhe/ose emocionale, aftësinë e kufizuar, gjendjen civile dhe bindjet politike;
4. marrin një kopje me shkrim të rregulloreve dhe procedurave të shkollës, përfshirë [Citywide Behavioral Expectations for Supporting Student Learning \(Pritshmëritë e Sjelljes në Shkollë Qyteti për të Mbështetur të Mësuarit e Nxënësve\)](#) (duke përfshirë Discipline Code (Kodi i Disiplinës); <https://www.schools.nyc.gov/DCode>) dhe [New York City Department of Education \(NYCDOE\) K-12 Student Bill of Rights and Responsibilities \(Karta e të Drejtave dhe Detyrimeve të Nxënësit K-12\)](#) (<https://www.schools.nyc.gov/StudentRights>), herët në vitin shkollor ose në momentin e pranimit gjatë vitit shkollor;
5. informohen për kërkesat për diplomë, përfshirë kurset dhe provimet, si edhe informacion mbi ndihmën për t'i përmbushur këto kërkesa;
6. informohen për ekzaminimet e detyrueshme të shëndetit, njohësisë dhe gjuhës;
7. informohen për kurset dhe programet që janë të disponueshme në shkollë dhe për mundësinë për të dhënë mendim në përzgjedhjen e kurseve me zgjedhje;
8. marrin mësimdhënie profesionale;
9. njohin kriteret e vlerësimit për çdo lëndë dhe/ose kurs të ofruar nga shkolla dhe të marrin nota për detyrat e përfunduara në bazë të kriterëve të përcaktuara;
10. informohen për përparimin arsimor dhe të marrin vlerësime periodike, si joformale ashtu edhe përmes raporteve zyrtare të progresit;
11. njoftohen në kohë për mundësinë e mbajtjes në të njëjtën klasë ose dështimit në një kurs;
12. njoftohen për të drejtën e apelimit lidhur me mbajtjen në klasë ose notat e dështimit;
13. kenë konfidencialitet në trajtimin e regjistrave të nxënësit që mbahen nga sistemi shkollor;
14. kërkojnë, vetë ose me kërkesë të prindit/kujdestarit, që informacioni i kontaktit i tyre të mos u jepet institucioneve të arsimit të lartë dhe/ose rekrutuesve ushtarakë; (Për të mbrojtur të drejtat e nxënësve dhe prindërve për të përcaktuar si do të shpërndahet informacioni i nxënësit të ushtrisë, shkollat që administrojnë Armed Services Vocational Aptitude Battery (Testi i Aftësive Profesionale të Shërbimeve të Armatosura) (ASVAB) nuk do të nxjerrin notat e nxënësit të rekrutuesit ushtarakë pa pëlqimin me shkrim si të prindit, ashtu edhe të nxënësit.)
15. marrin udhëzim, këshillim dhe orientim për zhvillimin personal, social, arsimor, të karrierës dhe profesional.

II. E Drejta për Lirinë e Shprehjes dhe Integritetin Personal

Të gjithë nxënësve u garantohet e drejta të shprehin opinionet, të mbështesin kauza, të organizohen dhe të mblidhen për të diskutuar çështje dhe të demonstrojnë paqësisht e me përgjegjësi në mbështetje të tyre, në përputhje me rregullore dhe procedura të vendosura nga New York City Department of Education (Departamenti i Arsimit i Qytetit të Nju Jorkut). Nxënësit kanë të drejtën të:

1. organizojnë, promovojnë dhe të marrin pjesë në një formë përfaqësuese të qeverisë së nxënësve;
2. organizojnë, promovojnë dhe të marrin pjesë në organizata të nxënësve, klube shoqërore e arsimore ose ekipe, si edhe në grupe politike, fetare dhe filozofike, në përputhje me kërkesat e Equal Access Act (Akti për Qasje të Barabartë);
3. kenë përfaqësim në komitetet përkatëse në shkallë shkolle që ndikojnë procesin arsimor, me të drejtë vote kur është e zbatueshme;
4. botojnë gazeta dhe buletine shkollore që pasqyrojnë jetën e shkollës dhe shprehin shqetësimet e këndvështrimet e nxënësve, në përputhje me metodat përgjegjëse të gazetarisë dhe subjekt i rregullimeve të arsyeshme që bazohen në shqetësime pedagogjike legjitime;
5. qarkullojnë, përfshirë në formë elektronike, gazeta, materiale letrare ose fletëpalosje politike në ambientet e shkollës, sipas udhëzimeve të arsyeshme të vendosura nga shkolla mbi kohën, vendin dhe mënyrën e shpërndarjes, përveç rasteve kur materiali është fytes (libelous), i pahijshëm (obscene), komercial, ose prish në mënyrë materiale jetën e shkollës, shkakton çrregullim të konsiderueshëm, ose cenon të drejtat e të tjerëve;
6. mbajnë butona, badge ose shiritë krahu politikë apo të tjerë, përveç rasteve kur materiali është fytes, i pahijshëm, ose prish në mënyrë materiale jetën e shkollës, shkakton çrregullim të konsiderueshëm, ose cenon të drejtat e të tjerëve;
7. vendosin njoftime në tabelat e shpalljeve brenda shkollës ose në faqen e internetit të shkollës, sipas udhëzimeve të arsyeshme të vendosura nga shkolla, përveç rasteve kur këto njoftime janë fyese, të pahijshme, komerciale ose prishin në mënyrë materiale jetën e shkollës, shkaktojnë çrregullim të konsiderueshëm, ose cenojnë të drejtat e të tjerëve;
8. përcaktojnë veshjen e tyre brenda parametrave të rregullores së NYCDOE për uniformat shkollore dhe në përputhje me shprehjen fetare, përveç rasteve kur ajo veshje është e rrezikshme ose pengon procesin e të mësuarit dhe mësimdhënies;
9. jenë të sigurt në personin dhe sendet e tyre dhe të mbajnë në godinën e shkollës sende personale që janë të përshtatshme për përdorim në ambientet shkollore;
10. jenë të lirë nga kontrollime të paarsyeshme ose pa dallim, përfshirë kontrollime trupore;
11. jenë të lirë nga dënimi fizik dhe abuzimi verbal (sipas [Chancellor's Regulations A-420 dhe A-421 \(Rregulloret e Kancelarit A-420 dhe A-421\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations); <https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>);
12. refuzojnë të marrin pjesë në Pledge of Allegiance (Betimin e Besnikërisë) ose të ngrihen gjatë recitimit të betimit.

III. E Drejta për Proces të Rregullt

Çdo nxënës ka të drejtë të trajtohet në mënyrë të drejtë, në përputhje me të drejtat e përcaktuara në këtë dokument. Nxënësit kanë të drejtën të:

1. marrin [Kodin e Disiplinës](https://www.schools.nyc.gov/DCode) (<https://www.schools.nyc.gov/DCode>) dhe rregullat dhe rregulloret e shkollës;
2. dinë cila është sjellja e përshtatshme dhe cilat sjellje mund të sjellin përgjigje disiplinore;
3. këshillohen nga anëtarë të stafit profesional për çështje që lidhen me sjelljen e tyre, sa i përket arsimit dhe mirëqenies së tyre në shkollë;
4. njihen me masat dhe përfundimet e mundshme për shkelje të caktuara;
5. gëzojnë proces të rregullt në lidhje me përgjigjet disiplinore për shkelje të dyshuara të rregulloreve të shkollës, për të cilat mund të pezullohen ose të hiqen nga ora nga mësuesit e tyre; nxënësit me aftësi të kufizuara, ose ata që "presupozohet se kanë një aftësi të kufizuar", kanë të drejtë për mbrojtje të caktuara sipas Individuals with Disabilities Education Act (Akti për Arsimitin e Personave me Aftësi të Kufizuara) (IDEA);
6. gëzojnë proces të rregullt ligjor në rastet e përgjigjeve disiplinore për shkelje të dyshuara të rregulloreve të shkollës, për të cilat mund të pezullohen ose të hiqen nga ora nga mësuesit e tyre; nxënësit me aftësi të kufizuara, ose ata që "presupozohet se kanë një aftësi të kufizuar", kanë të drejtë për mbrojtje të caktuara sipas IDEA;
7. dinë procedurat e apelimit të veprimeve dhe vendimeve të zyrtarëve të shkollës lidhur me të drejtat dhe detyrimet e tyre të përcaktuara në këtë dokument;
8. shoqërohen nga një prind dhe/ose përfaqësues në konferenca dhe seanca dëgjimore;
9. kenë praninë e stafit të shkollës në situata kur mund të përfshihet policia.

IV. Të Drejta Shtesë për Nxënësit 18 Vjeç e Lart

Family Educational Rights and Privacy Act (FERPA) (Akti për të Drejtat Arsimore Familjare dhe Privatësinë) u jep nxënësve që kanë mbushur 18 vjeç disa të drejta lidhur me regjistrat arsimorë të nxënësit.

Nxënësit 18 vjeç e lart kanë të drejtë të kërkojnë, të inspektojnë dhe të rishikojnë regjistrat e tyre arsimorë brenda 45 ditëve nga dita kur New York City Department of Education (NYCDOE) (Departamenti i Arsimit i Qytetit të Nju Jorkut) merr kërkesën e nxënësit, në përputhje me procedurat e përcaktuara në [Chancellor's Regulation A-820 \(Rregullorja e Kancelarit A-820\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Nxënësit 18 vjeç e lart kanë të drejtë të kërkojnë që regjistrat e tyre arsimorë të ndryshohen kur besojnë se janë të pasaktë, mashtrues ose në kundërshtim me të drejtat e tyre të privatësisë sipas FERPA, në përputhje me procedurat e përcaktuara në [Chancellor's Regulation A-820 \(Rregullorja e Kancelarit A-820\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Nxënësit 18 vjeç e lart kanë të drejtë të japin pëlqim me shkrim përpara se informacioni personalisht i identifikueshëm në regjistrat e tyre arsimorë të zbulohet, përveç në raste të caktuara kur FERPA lejon zbulim pa pëlqim, duke përfshirë sa vijon:

- Zbulim për një zyrtar shkolle që ka nevojë të rishikojë një regjistër arsimor për të përbushur përgjegjësinë e tij/saj profesionale. Shembuj të zyrtarëve të shkollës përfshijnë persona të punësuar nga NYCDOE (si administratorë, mbikëqyrës, mësues, instruktorë të tjerë, ose anëtarë të stafit mbështetës), si edhe persona që NYCDOE i ka angazhuar për të kryer shërbime ose funksione që ndryshe do t'i kryente me punonjësit e vet (si agjentë, kontraktorë dhe konsulentë), dhe të cilët janë nën kontrollin e drejtpërdrejtë të NYCDOE sa i përket përdorimit dhe mirëmbajtjes së informacionit personalisht të identifikueshëm nga regjistrat arsimorë.
- Zbulim, me kërkesë, për zyrtarët e një distrikti tjetër shkollor ku një nxënës po përpqet të regjistrohet, planifikon të regjistrohet, ose është tashmë i regjistruar, nëse zbulimi bëhet për qëllime të regjistrimit ose transferimit të nxënësit.
- Përgjashtime të tjera që lejojnë zbulimin e informacionit personalisht të identifikueshëm pa pëlqim përfshijnë disa lloje zbulimesh:
 1. te përfaqësues të autorizuar të enteve dhe zyrtarëve qeveritarë në lidhje me auditime, vlerësime ose veprimtari të tjera të caktuara;
 2. në lidhje me ndihmën financiare për të cilën nxënësi ka aplikuar ose që ka marrë;
 3. te organizata që kryejnë studime për, ose në emër të, NYCDOE;
 4. te organizatat akredituese për të kryer funksionet e akreditimit;
 5. te prindërit e nxënësve 18 vjeç e lart nëse nxënësi është i varur për qëllime tatimore sipas Internal Revenue Service (IRS);
 6. për të respektuar një urdhër gjyqësor ose thirrje të lëshuar ligjërisht;
 7. te zyrtarë përkatës në lidhje me një emergjencë shëndeti ose sigurie; dhe
 8. zbulimin e informacionit "directory information" (informacion i direktorisë) të përcaktuar si i tillë nga NYCDOE. Shumica e këtyre llojeve të zbulimeve i nënshtrohen kërkesave dhe kufizimeve shtesë. Ju lutemi shihni FERPA dhe [Chancellor's Regulation A-820 \(Rregullorja e Kancelarit A-820\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>) për më shumë informacion rreth tyre.

Nxënësit 18 vjeç e lart kanë të drejtë të inspektojnë dhe rishikojnë regjistrin e zbulimeve që FERPA kërkon që shkollat ta mbajnë kur bëjnë zbulime të informacionit personalisht të identifikueshëm pa pëlqim. Megjithatë, shkollat nuk kërkohet të regjistrojnë zbulimet te zyrtarët e shkollës, zbulimet që lidhen me disa urdhra gjyqësorë ose thirrje të lëshuara ligjërisht, zbulimet e informacionit të direktorisë (directory information), si edhe zbulimet te prindërit ose te nxënësit 18 vjeç e lart.

Nxënësit 18 vjeç e lart kanë të drejtë të paraqesin një ankesë pranë US Department of Education (Departamenti i Arsimit i SHBA) nëse mendojnë se NYCDOE nuk ka përbushur kërkesat e FERPA. Emri dhe adresa e Zyrës që administron FERPA janë:

Family Policy Compliance Office
Departamenti i Arsimit i US (NYC Department of Education)
400 Maryland Avenue, SW
Washington, DC 20202-5920
Telefon: 1-800-USA-LEARN (1-800-872-5327)

V. Përgjegjësitë e Nxënësve

Sjellja e përgjegjshme e çdo nxënësi mbështet të drejtat e përcaktuara në këtë dokument. Shkelja e disa prej këtyre përgjegjësisë, në përputhje me [Kodin e Disiplinës](https://www.schools.nyc.gov/DCode) (<https://www.schools.nyc.gov/DCode>), mund të çojë në masa disiplinore. Pranimi i plotë i përgjegjësisë, së bashku me ushtrimin e të drejtave, u jep nxënësve mundësi më të mëdha për t'i shërbyer vetes dhe shoqërisë. Nxënësit kanë përgjegjësi të:

1. ndjekin shkollën rregullisht dhe me përpikmëri dhe të bëjnë çdo përpjekje për të arritur sukses në të gjitha fushat e arsimit të tyre;
2. jenë të përgatitur për mësim me materialet e dhura dhe të mirëmbajnë siç duhet tekstet dhe pajisjet e tjera shkollore;
3. ndjekin rregulloret e shkollës për hyrjen dhe daljen nga klasa dhe godina e shkollës;
4. ndihmojnë në ruajtjen e një mjedisi shkolle pa armë, droga të paligjshme, substanca të kontrolluara dhe alkool;
5. sillen në një mënyrë që kontribuon në një mjedis të sigurt për të mësuar dhe që nuk shkel të drejtën e nxënësve të tjerë për të mësuar;
6. ndajnë informacion me zyrtarët e shkollës për çështje që mund të rrezikojnë shëndetin dhe mirëqenien e anëtarëve të komunitetit shkolle;
7. respektojnë dinjitetin dhe barazinë e të tjerëve dhe të përmbahen nga sjellje që mohojnë ose cenojnë të drejtat e të tjerëve;
8. tregojnë respekt për pronën e shkollës dhe për pronën e të tjerëve, qoftë private apo publike;
9. jenë të sjellshëm, mirësjellshëm dhe respektues ndaj të tjerëve pa marrë parasysh moshën (reale ose të perceptuar), racën, kredon, ngjyrën, gjininë, identitetin gjinor, shprehjen gjinore, fenë, origjinën kombëtare, peshën, shtetësinë/statusin e emigracionit, orientimin seksual, gjendjen fizike dhe/ose emocionale, aftësinë e kufizuar, statusin martesor dhe bindjet politike, dhe të përmbahen nga përdorimi i fyerjeve mbi këto kritere;
10. sillen në mënyrë të sjellshme, të sigurtë dhe bashkëpunuese ndaj nxënësve dhe stafit të shkollës;
11. nxisin marrëdhënie të mira njerëzore dhe ndërtojnë ura mirëkuptimi mes anëtarëve të komunitetit shkolle;
12. përdorin metoda jo-konfrontuese për zgjidhjen e konflikteve;
13. marrin pjesë dhe votojnë në zgjedhjet e qeverisë së nxënësve;
14. ofrojnë leadership pozitiv duke e bërë qeverinë e nxënësve një forum domethënës që inkurajon përfshirjen maksimale;
15. punojnë me stafin e shkollës për të zhvilluar programe të gjera jashtëkurrikulare, në mënyrë që të përfaqësojnë gamën e interesave dhe nevojave fizike, shoqërore dhe kulturore të nxënësve;
16. respektojnë kodet etike të gazetarisë së përgjegjshme;
17. përmbahen nga komunikimi i pahijshëm dhe shpifës në të folur, të shkruar dhe në mënyra të tjera shprehjeje, përfshirë shprehjen elektronike, në ndërveprimet me komunitetin shkolle;
18. shprehen me të folur, të shkruar dhe forma të tjera, përfshirë shprehjen elektronike, në një mënyrë që nxit bashkëpunimin dhe nuk pengon procesin arsimor;
19. mbledhen në mënyrë paqësore dhe të respektojnë vendimin e nxënësve që nuk dëshirojnë të marrin pjesë;
20. sjellin në shkollë vetëm ato sende personale që janë të sigurta dhe nuk pengojnë mjedisin e të mësuarit;
21. t'u përmbahen udhëzimeve të përcaktuara për veshjen dhe aktivitetet në palestër, orët e edukimit fizik, laboratorë dhe punishte;
22. njihen me [Kodin e Disiplinës](https://www.schools.nyc.gov/DCode) të shkollës (<https://www.schools.nyc.gov/DCode>) dhe t'u binden rregullave dhe rregulloreve të shkollës;
23. ofrojnë leadership për të inkurajuar bashkëmoshatarët të ndjekin rregulloret dhe praktikat e vendosura të shkollës;
24. mbajnë prindërit të informuar për çështjet që lidhen me shkollën, përfshirë përparimin në shkollë, ngjarjet shoqërore dhe arsimore, dhe të sigurojnë që prindërit të marrin komunikimet që u jepen nxënësve nga stafi i shkollës për t'ua përcjellë prindërve.

SHKALLA PROGRESIVE E MBËSHTETJES DHE PËRGJIGJEVE DISIPLINORE

Shkalla e mëposhtme e mbështetjeve dhe përgjigjeve disiplinore ilustron një qasje progresive ndaj sjelljes së papërshtatshme. Sjellja e gabuar e nxënësit duhet të trajtohet rast pas rasti. Në të gjitha rastet, zbatimi i ndërhyrjeve dhe përgjigjeve disiplinore të përshtatshme duhet të marrë parasysh një sërë faktorësh, përfshirë natyrën dhe ashpërsinë e shkeljes. Në disa raste, mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësin mund të përdoren në vend të ose së bashku me përgjigjet disiplinore brenda shkollës. Në disa raste të tjera, sjellja e gabuar e një nxënësi mund të kërkojë, ose të jetë më e përshtatshme të trajtohet me një përgjigje disiplinore të synuar ose të rëndësishme, së bashku me mbështetje dhe ndërhyrje.

1. Mbështetje dhe Përgjigje Disiplinore Njëkohësisht ndaj Shkeljes

Kur një nxënës përfshihet në shkelje, ofrohen mbështetje për të adresuar sjelljen e papërshtatshme dhe/ose nevojat themelore të nxënësit, së bashku me një përgjigje disiplinore, nëse është e përshtatshme. Qëllimi është të nxitet zhvillimi social-emocional dhe sjellja proshoqërore dhe të parandalohet sjellja e gabuar në të ardhmen.

2. Parandalim Universal për të Gjithë Nxënësit

Shkolla ndjek një qasje në nivel të gjithë shkollës për të promovuar sjelljen pozitive të nxënësve. Të mësuarit social-emocional është i ndërthurur në kurrikulë. Stafi i shkollës takohet rregullisht për t'u siguruar që ekziston një program i plotë mbështetjesh për nxënësit, që përfshin shërbime këshillimi, udhëzimi, mundësi për të mësuarit social-emocional, mundësi për përfshirjen e nxënësve, si edhe mbështetje parandaluese dhe ndërhyrëse të sjelljes për të inkurajuar e ushqyer sjellje proshoqërore, për të forcuar qëndresën (aftësinë për t'u rimëkëmbur) dhe për të ndërtuar lidhjen pozitive të nxënësve me komunitetin shkollor. Shkolla ka një sistem për identifikimin e hershëm të nxënësve që kanë nevojë për parandalim, ndërhyrje dhe/ose mbështetje.

3. Përgjigjja/-et Fillestare

Kur një nxënës has vështirësi ose përfshihet në sjellje të papërshtatshme, mësuesi kontakton prindin dhe, në varësi të natyrës dhe ashpërsisë së sjelljes si edhe moshës dhe pjekurisë së nxënësit, ndërmerr një ose më shumë nga hapat vijues: zhvillon një konferencë me nxënësin; e referon nxënësin te këshilltari i shkollës, te Pupil Personnel Team (PPT) (Ekipi i Personelit të Nxënësve) dhe/ose te zyra e dekanëve.

4. Opsione për Mbështetje dhe Ndërhyrje (shih faqet 13–15)

Sipas rendit alfabetik:

- a. Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- b. Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- c. Zgjidhja e konfliktit
- d. Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- e. Vlerësim Funksional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (shih faqen 22)
- f. Konferencë udhëzuese
- g. Edukim shëndetësor
- h. Këshillim individual/në grup
- i. Plani i Individualizuar i Mbështetjes (ISP)
- j. Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- k. Mentorim
- l. Kontaktim me prindërit
- m. Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes
- n. Referim te shërbimet përkatëse të këshillimit për abuzim me substanca
- o. Referim te një organizatë e bazuar në komunitet (CBO)
- p. Referim te shërbimet e këshillimit për bullizëm, frikësim ose ngacmim, përfshirë ato të bazuara në paragjykim
- q. Referim te shërbimet e këshillimit për abuzim në marrëdhëniet mes të rinjve ose dhunë seksuale
- r. Referim te shërbimet e mbështetjes për shëndetin mendor
- s. Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)

- t. Referim te Programi (SAPIS) – Specialistët e Parandalimit dhe Ndërhyrjes për Abuzimin me Substanca
- u. Praktika riparuese (shih edhe faqet 16–17)
- v. Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- w. Të mësuarit social-emocional

Për nxënësit që po kryejnë pezullim nga superintendenti, mbështetjet për nxënësin ofrohen në një vendndodhje alternative mësimore. Vendoset kontakt midis këtij vendi dhe shkollës bazë të nxënësit për të siguruar përparim akademik dhe një rikthim të suksesshëm pas kthimit.

5. Opsionet e Përgjigjeve Disiplinore

- **Gama e Përgjigjeve Disiplinore brenda Shkollës**
 - a. Takim i stafit pedagogjik me nxënësin për të trajtuar shkeljen dhe ndikimin e saj
 - b. Konferencë nxënës/mësues
 - c. Takim zyrtar me nxënësin nga mbikëqyrësi përkatës (p.sh., zëvendësdrejtori, drejtori) për të trajtuar shkeljen dhe për të kuptuar ndikimin e saj
 - d. Konferencë me prindin
 - e. Masa të tjera disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare, ose drekë e përbashkët komunitare)
- **Heqja nga Ora nga Mësuesi ose Pezullimi nga Drejtori** (shih faqet 21–23)
 - f. Heqje nga klasa nga mësuesi
 - g. Pezullim i drejtorit (deri në 5 ditë shkolle)
- **Pezullimi i Superintendentit** (shih faqet 24–25)
 - h. Rikthim i menjëhershëm
 - i. 6–10 ditë shkolle
 - j. 11–15 ditë shkolle
 - k. 16–20 ditë shkolle* (vetëm për shkeljet e Niveleve 4 dhe 5)

*Pezullimet e superintendentit për më shumë se 20 ditë shkolle mund të vendosen vetëm kur kërkohen me ligj ose për shkelje të Nivelit 5 që përfshijnë sjellje seriozisht të rrezikshme dhe/ose të dhunshme, kur rrethanat e justifikojnë një pezullim më të gjatë. Të gjitha pezullimet mbi 20 ditë shkolle kërkojnë miratim nga Senior Executive Director of the Office of Safety and Youth Development (Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë) ose një i deleguar tjetër i Chancellor (Kancelarit) ose Community Superintendent (Superintendentit të Komunitetit). Shih faqet 24–25 për më shumë informacion.

MBËSHTETJE DHE NDËRHYRJE

Mbështetjet dhe ndërhyrjet janë pjesë përbërëse e një përgjigjeje gjithëpërfshirëse ndaj shkeljeve të sjelljes. Shkollat kërkojnë të ofrojnë dhe të dokumentojnë mbështetje në të gjitha fazat e procesit disiplinor, përfshirë gjatë pezullimit. Kur përdoren në mënyrë të qëndrueshme dhe të përshtatshme, ndërhyrjet ndihmojnë në përmirësimin e sjelljes së nxënësit, ulin përsëritjen e shkeljeve dhe kontribuojnë në një mjedis shkollor më pozitiv. Mbështetjet mund të përfshijnë çfarëdo ndërhyrjesh që i përgjigjen më së miri nevojave të nxënësit.

Dokumentimi i Kërkuar

Të gjitha incidentet, ndërhyrjet dhe mbështetjet duhet të dokumentohen në Online Occurrence Reporting System (OORS) për të gjitha palët e përfshira, kur është e përshtatshme, pavarësisht nëse vendoset apo jo një përgjigje disiplinore. Për më shumë informacion mbi raportimin e incidenteve, shihni [Chancellor's Regulation A-412 \(Rregullorja e Kancelarit A-412\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Të gjitha përgjigjet disiplinore duhet të raportohen në sistemin Suspensions and Office of Hearings Online (SOHO). Për më shumë informacion mbi rregulloren e pezullimeve, shihni [Chancellor's Regulation A-443 \(Rregullorja e Kancelarit A-443\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Fjalorth i Mbështetjeve dhe Ndërhyrjeve

Sipas rendit alfabetik:

- **Zgjidhje Bashkëpunuese e Problemit**
Kur një nxënës përfshihet në sjellje sfiduese, një anëtar i trajnuar i stafit të shkollës mund të përdorë procesin e zgjidhjes bashkëpunuese të problemit për të identifikuar çështjet specifike që nxisin sjelljen, për të artikuluar shqetësimet e të rriturve rreth sjelljes dhe për ta përfshirë nxënësin në një proces bashkëpunues për të adresuar arsyet themelore të sjelljes dhe për të vendosur një plan veprimi që është realist dhe i pranueshëm për të dyja palët.
- **Shërbim në Komunitet (me Pëlqimin e Prindit)**
Shërbimi në komunitet u jep nxënësve mundësinë të zhvillojnë aftësi dhe të angazhohen në zgjidhje reale për të ndihmuar komunitetet. Ai i mban nxënësit përgjegjës për sjelljen e tyre dhe u lejon atyre të bëjnë rregullime pozitive ndaj komunitetit për të kundërshtuar sjelljen e mëparshme të papërshtatshme.
- **Zgjidhja e Konfliktit**
Zgjidhja e konfliktit lehtëson marrëveshje mes dy ose më shumë palëve në mosmarrëveshje. Duke përdorur procesin e negociimit bashkëpunues, nxënësit dëgjojnë në mënyrë aktive dhe e diskutojnë një çështje ose konflikt drejtpërdrejt me ata me të cilët nuk bien dakord, për të arritur një zgjidhje të kënaqshme për të gjithë.
- **Hartimi i Kontratës Individuale të Sjelljes**
Nxënësi takohet me mësuesit për të krijuar një kontratë me shkrim që përfshin objektivat dhe detyrat specifike të performancës që nxënësi do të përmbushë për të arritur ato objektiva. Kontrata nënshkruhet nga nxënësi dhe mësuesi dhe, kur është e përshtatshme, nga prindi.
- **Konferencë Udhëzuese**
Drejtorët dhe mësuesit mund të kërkojnë një konferencë udhëzuese me nxënësin dhe, kur është e përshtatshme, me prindin. Qëllimi i konferencës është të rishikojë sjelljen, të gjejë zgjidhje për problemin dhe të adresojë çështje akademike, personale dhe shoqërore që mund të kenë shkaktuar ose kontribuar në sjellje.

- **Edukim Shëndetësor**
Edukimi shëndetësor është lëndë mësimore e detyrueshme për nxënësit në të gjitha klasat. Në këtë lëndë, nxënësit mësojnë konceptet dhe aftësitë që u nevojiten për të qëndruar të shëndetshëm, përfshirë aftësitë sociale dhe emocionale, si të parandalojnë bullizmin, aftësitë e komunikimit dhe marrëdhënieve, si edhe si të shmangin rreziqet për shëndetin si alkooli, duhani dhe droga të tjera.
- **Këshillim Individual/në Grup**
Këshillimi individual u ofron nxënësve një hapësirë të sigurt për të ndarë privatisht çështje që mund të ndikojnë negativisht në pjesëmarrjen, sjelljen dhe/ose suksesin e tyre akademik. Këshillimi në grupe të vogla mund të adresojë nevojën si menaxhimi i stresit, menaxhimi i zemërimit dhe zgjidhja e konflikteve dhe/ose aftësi komunikimi, etj. Nxënësit diskutojnë dhe formulojnë objektiva dhe mësojnë strategji të zgjidhjes së problemeve që do t'i ndihmojnë të përballen me një sërë sfidash personale. Këshilltarët duhet të mbajnë rregullisht konferenca me prindërit për të diskutuar përparimin akademik dhe personal të nxënësit.
- **Plani i Individualizuar i Mbështetjes (ISP)**
Plani i Individualizuar i Mbështetjes (ISP) është një plan me shkrim për të mbështetur nxënësit që kanë qenë viktimë ose nxitës të bullizmit, ngacmimit, frikësimit, diskriminimit dhe sjelljeve të tjera agresive. Ai përmban, ndër të tjera, ndërhyrje dhe mbështetje për nxënësin dhe parashikon që stafi i caktuar i shkollës të konsultohet me nxënësin dhe/ose prindërit e tij/saj, në kohë të përcaktuara, për të vlerësuar nëse sjellja është përmirësuar. Ky plan është i dobishëm në raste kur kërkohet një qasje më e synuar dhe/ose përfshihet monitorim i rregullt.
- **Ndërhyrje nga Stafi i Këshillimit**
Kur janë të disponueshme, personeli i këshillimit në shkollë dhe/ose programet School-Based Mental Health (Shëndeti Mendor i Bazuar në Shkollë) ofrojnë një gamë të gjerë shërbimesh dhe ndërhyrjesh të shëndetit mendor gjithëpërfshirëse dhe konfidenciale, duke përfshirë, por pa u kufizuar te: vlerësimet, këshillimi individual, në grup dhe familjar dhe/ose terapia, konsultimet me mësuesit dhe strategjitë edukative për prindërit dhe stafin.
- **Mentorim**
Nxënësit përputhen me një mentor/trajner ose me një program mentorimi, në mënyrë që të punojnë me një këshilltar, mësues, nxënës dhe/ose administrator për zhvillimin personal, akademik dhe shoqëror.
- **Kontaktim me prindërit**
Stafi i shkollës duhet t'i mbajë prindërit të informuar për sjelljen e fëmijës së tyre dhe t'i angazhojë ata si partnerë në trajtimin e çështjeve problematike. Kontaktimi me prindërit mund të përfshijë, por nuk kufizohet te, një telefonatë dhe/ose komunikim me shkrim.
- **Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes (PBIS)**
PBIS promovon sisteme parandalimi të bazuara në shkollë për të përmirësuar rezultatet e sjelljes së nxënësve, duke ofruar një kornizë operative shumështrësore dhe duke mësuar pritshmëritë e sjelljes në të njëjtën mënyrë si çdo lëndë bazë e kurrikulës.
- **Referim te Shërbimet Përkatese të Këshillimit për Abuzim me Substanca**
Kur një nxënës shfaq probleme me abuzimin me substanca, përfshirë përdorimin, posedimin ose shpërndarjen e drogave të paligjshme, pajisjeve të drogës dhe/ose alkoolit, duhet të bëhen referime te shërbimet e këshillimit në shkollë ose te një agjenci e jashtme apo organizatë e bazuar në komunitet.
- **Referim te një Organizatë e Bazuar në Komunitet (CBO)**
Nxënësit mund të referohen te një organizatë e bazuar në komunitet për një gamë të gjerë shërbimesh, përfshirë, por pa u kufizuar te, programet pas-shkollore, këshillimi individual ose në grup, zhvillimi i lidhshimit, zgjidhja e konflikteve dhe tutorimi akademik.

- Referim te Shërbimet e Këshillimit për Bullizëm, Frikësim ose Ngacmim, përfshirë Bullizimin/Frikësimin/Ngacmimin e Bazuar në Paragjykim
Kur një nxënës ose grup nxënësish angazhohet në bullizëm (përfshirë bullizmin online), frikësim ose ngacmim të bazuar në paragjykim ndaj një nxënësi ose grupi nxënësish, si shënjestra e sjelljes ashtu edhe nxënësi që e ushtron këtë sjellje duhet të referohen veçmas te shërbime të përshtatshme këshillimi, mbështetjeje dhe edukimi të ofruara nga stafi i shkollës ose një agjenci e komunitetit.
- Referim te Shërbimet e Këshillimit për Abuzim në Marrëdhëniet mes të Rinjve ose Dhunë Seksuale
Kur një person përdor një model kërcënimesh ose abuzimi fizik, seksual dhe/ose emocional për të kontrolluar një partner në takim, shkolla duhet të referojë si viktimën ashtu edhe nxënësin që e ushtron këtë sjellje veçmas te agjenci shkollore ose të komunitetit për këshillim, mbështetje dhe shërbime edukimi.
- Referim për Shërbime Mbështetëse të Shëndetit Mendor
Nxënësit mund të referohen për të marrë shërbime nga një agjenci këshillimi, shëndeti mendor ose mentorimi.
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
Pupil Personnel Teams (Ekipet e Personelit të Nxënësve) janë ekipe të bazuara në shkollë që përdorin një qasje ndërdisiplinore për të nxitur suksesin e nxënësve përmes parandalimit, strategjive të ndërhyrjes dhe mbështetjeje. Për çdo referim nxënësi caktohet një menaxher rasti dhe krijohet një plan i individualizuar për të ndihmuar nxënësin të kapërcejë sfidat akademike dhe/ose të tjera.
- Referim te Programi (SAPIS) – Specialistët e Parandalimit dhe Ndërhyrjes për Abuzimin me Substanca
Nxënësit që rrezikojnë alkool dhe abuzim me substanca, përfshirje në banda, pezullim nga shkolla, sjellje shqetësuese dhe shkelje të lidhura me Kodin e Disiplinës mund të referohen te SAPIS për shërbime ndërhyrjeje. SAPIS ofron punëtori (workshops) për prindër që trajtojnë çështjet e alkoolit dhe abuzimit me substanca, si edhe parandalimin e bullizmit dhe dhunës. SAPIS ofron shërbime përgjigjeje në krizë për shkollat që kanë nevojë për mbështetje gjatë incidenteve të krizës. Gjithashtu ofron shërbime ndërhyrjeje në klasat K–12 për të parandaluar dhe ulur pasojat negative shëndetësore, shoqërore dhe arsimore të lidhura me abuzimin me substanca.
- Praktika Riparuese
Përdorimi i praktikave riparuese për të nxitur marrëdhënie pozitive ndërpersonale dhe ndërgrupore — dhe për të adresuar sjelljen e papërshtatshme kur ndodh — është një gur themeli i një qasjeje progresive ndaj disiplinës. Praktikata riparuese përfshijnë negociimin bashkëpunues, procesin e rrethit, ndërmjetësimin mes bashkëmoshatarëve, zgjidhjen e konflikteve dhe konferencat riparuese formale. As ndërmjetësimi dhe as zgjidhja e konflikteve, në asnjë rrethanë, nuk janë ndërhyrje të përshtatshme për bullizëm ose frikësim, për shkak të pabarazisë së fuqisë që shoqëron bullizmin dhe frikësimin. Për më shumë informacion, shihni faqet 16–17.
- Raporte Afatshkurtra të Progresit të Sjelljes
Mësuesit dhe/ose drejtorët mund t'u dërgojnë prindërve raporte të progresit të sjelljes në mënyrë të rregullt derisa të vlerësojnë se nxënësi ka nën kontroll sjelljen e tij/saj dhe po punon me sukses në klasë.
- Të Mësuarit Social-Emocional
Duke pajisur nxënësit me aftësi për të menaxhuar emocionet, për të vendosur objektiva pozitive, për të treguar empati ndaj të tjerëve dhe për të vendosur marrëdhënie pozitive, të mësuarit social-emocional i ndihmon nxënësit të marrin vendime të përgjegjshme dhe konstruktive.

PRAKTIKA RIPARUESE

Të gjithë anëtarët e një komuniteti shkolle sjellin me vete aftësi, interesa, këndvështrime, si edhe prejardhje familjare e kulturore të ndryshme. Këto dallime mund të jenë burim energjie dhe force të madhe kur anëtarët e komunitetit e vlerësojnë dhe e respektojnë njëri-tjetrin. Përdorimi i praktikave riparuese për të nxitur marrëdhënie pozitive ndërpersonale dhe ndërgrupore, si edhe për të adresuar sjelljen e papërshtatshme kur ndodh, është një gur themeli i një qasjeje progresive ndaj disiplinës.

Një qasje riparuese ndaj disiplinës i ndryshon pyetjet themelore që bëhen kur ndodh një incident sjelljeje. Në vend që të pyesim kush ka faj dhe si do të ndëshkohen ata që u përfshinë në sjellje të papërshtatshme, qasja riparuese bën katër pyetje kyçe:

- Çfarë ndodhi?
- Kush u dëmtua ose u prek nga sjellja?
- Çfarë duhet bërë që gjërat të vihen në vend?
- Si mund të sillen njerëzit ndryshe në të ardhmen?

Fjalorth i Praktikave Riparuese

- **Procesi i Rrethit (Circle Process):** Përdorimi i rregullt i rretheve riparuese brenda programit mësimor të shkollës është një strategji e rëndësishme parandalimi dhe ndërhyrjeje. Procesi i rrethit i mundëson një grupi të ndërtojë marrëdhënie, të krijojë mirëkuptim dhe besim, të krijojë një ndjenjë komuniteti, të mësojë si të marrë vendime së bashku, të zhvillojë marrëveshje për të mirën e përbashkët, të zgjidhë çështje të vështira dhe të trajtojë çështje të tjera sa herë që shfaqen.
- **Nxënësit janë grupi më i madh i palëve të interesuara në një komunitet shkollor dhe burimi i tij më i çmuar për krijimin dhe mbajtjen e një mjedisi shkollor të sigurt dhe mbështetës.** Ndërtimi i komunitetit mes nxënësve dhe ndërmjet nxënësve, familjeve dhe anëtarëve të stafit është pjesë përbërëse e krijimit të një kulture shkollore mbështetëse dhe gjithëpërfshirëse. Kur nxënësit ndihen të pranuar, të vlerësuar, të respektuar dhe të përfshirë, ata ndërtojnë një lidhje pozitive me shkollën dhe forcojnë qëndresën.
- **Rrethet e ndërtimit të komunitetit fokusohen në:**
 - **Sigurinë dhe Besimin.** Anëtarët e komunitetit kanë nevojë për një ndjenjë sigurie dhe besimi për t'u lidhur me njëri-tjetrin.
 - **Nderin.** Anëtarët ndërveprojnë me drejtësi dhe integritet dhe pranojnë përgjegjësinë personale për veprimet e tyre.
 - **Hapjen (Çiltërsinë).** Anëtarët e komunitetit ndihen të lirë të ndajnë mendimet dhe ndjenjat e tyre.
 - **Respektin.** Për t'u lidhur si komunitet, anëtarët duhet të ndihen të vlerësuar dhe të respektuar si individë, dhe duhet t'i përgjigjen me respekt njëri-tjetrit.
 - **Fuqizimin.** Ndjenja e fuqizimit është një element thelbësor dhe një rezultat i dëshiruar i të qenit pjesë e një komuniteti. Mbështetja e komunitetit u mundëson anëtarëve të fitojnë një vështrim të ri për veten dhe një vetëbesim të ri në aftësitë e tyre.

Kur përdoren si masë ndërhyrjeje për të adresuar sjelljen e papërshtatshme të nxënësit, rrethet riparuese i fuqizojnë anëtarët e komunitetit të marrin përgjegjësi për mirëqenien e të tjerëve; parandalojnë ose trajtojnë konfliktin para se të përshkallëzohet; adresojnë faktorët bazë që çojnë të rinjtë drejt sjelljeve të papërshtatshme dhe forcojnë qëndresën; rrisin aftësitë proshoqërore të pjesëmarrësve, veçanërisht atyre që kanë dëmtuar të tjerët; dhe u japin shkelësve mundësinë të jenë të përgjegjshëm ndaj atyre që kanë dëmtuar dhe t'u mundësojnë të riparojnë dëmin sa të jetë e mundur. Një rreth mund të përdoret gjithashtu si përgjigje ndaj një çështjeje të veçantë që prek komunitetin e shkollës.

- **Negocim Bashkëpunues** Përdorimi i procesit të negocimit bashkëpunues i mundëson një individ të diskutojë një çështje ose konflikt drejtpërdrejt me personin me të cilin nuk bie dakord, për të arritur një zgjidhje të kënaqshme për të dyja palët. Trajnimi në negocim bashkëpunues përfshin mësimin e dëgjimit aktiv dhe aftësive të tjera komunikuese për zgjidhjen e konflikteve.

- **Ndërmjetësim nga Bashkëmoshatarët** Një ndërmjetës i paanshëm, palë e tretë (në shkollë, një nxënës i trajnuar si ndërmjetës bashkëmoshatar), lehtëson procesin e negociimit mes palëve në konflikt, në mënyrë që ato të arrijnë një zgjidhje të kënaqshme reciproke. Ndërmjetësimi pranon se pikëpamjet konfliktuale të palëve kanë vlefshmëri dhe i ndihmon palët të gjejnë një zgjidhje që plotëson nevojat e të dyja palëve. Palët duhet të zgjedhin vetë të përdorin ndërmjetësimin dhe të hyjnë në proces me vullnet. Ndërmjetësimi nuk përdoret kur një individ është viktimizuar nga një tjetër (p.sh., në raste ngacmimi ose bullizmi), për shkak të pabarazisë së fuqisë.
- **Konferencë Riparuese Formale:** Konferenca lehtësohet nga një person që ka marrë trajnim specifik për të sjellë së bashku individët që kanë pranuar se kanë shkaktuar dëm me ata që janë dëmtuar. Pavarësisht rrethanave, shëndeti mendor e fizik, siguria dhe mirëqenia e personit të dëmtuar kanë rëndësi parësore kur merret në konsideratë kjo mundësi në një mjedis shkolle. Të dyja palët mund të sjellin mbështetës në rreth, të cilët janë prekur gjithashtu nga incidenti. Qëllimi i konferencës është që ai/ajo që ka shkaktuar dëmin dhe i dëmtuari të kuptojnë këndvështrimet e njëri-tjetrit dhe të arrijnë një marrëveshje të përbashkët që do ta riparojë dëmin sa më shumë që të jetë e mundur. Një konferencë riparuese formale mund të përdoret si ndërhyrje së bashku me një përgjigje disiplinore (p.sh., një nxënës merr pjesë në një konferencë riparuese formale bashkë me heqjen nga ora nga mësuesi ose me një pezullim nga drejtori/superintendenti), ose mund të përdoret si një ndërhyrje disiplinore për të adresuar shkelje që nuk kërkojnë heqje nga ora apo pezullim. Kjo konferencë nuk duhet përdorur kur ka një pabarazi të perceptuar fuqie mes nxënësve pjesëmarrës.
- **Rrethi i Mirëseardhjes për Rikthim:** Rrethi i mirëseardhjes për rikthim është një proces i krijuar për të mirëpritur formalisht nxënësin që kthehet në komunitetin shkolle dhe për të vendosur një sistem mbështetjeje për nxënësin (si, marrëdhënie kyçe dhe burime). Nxënësi që kthehet dhe pjesëmarrësit e tjerë në rreth (p.sh., stafi i shkollës dhe prindërit) marrin angazhime se si të mundësojnë një rikthim sa më të butë dhe të trajtojnë rrethanat individuale ose komunitare që kontribuan në ngjarjen e pezullimit. Rrethi krijon një hapësirë ku nxënësit të shprehin, të dëgjojnë në mënyrë aktive këndvështrimet e njëri-tjetrit dhe të ndërtojnë ndjenjën e komunitetit. Kjo praktikë ndihmon në ndërtimin e një kulture të fortë shkolle, të cilat nxënësit, stafi dhe anëtarët e komunitetit mund të mbështeten dhe t'i kthehen në kohë nevojë. Një rreth mirëseardhjeje për rikthim mund të përdoret si ndërhyrje së bashku me një përgjigje disiplinore (p.sh., një nxënës merr pjesë në një rreth mirëseardhjeje pas heqjes nga ora nga mësuesi ose pas një pezullimi nga drejtori ose superintendenti).

TRAJTIMI I BULLIZMIT DHE SJELLJES SË BAZUAR NË PARAGJYKIM

Parandalimi dhe Ndërhyrja

Çdo shkollë pritet të promovojë një kulturë ushqyese shkollore që nxit marrëdhënie pozitive ndërpersonale dhe ndërgrupore dhe respekt për diversitetin mes nxënësve dhe ndërmjet nxënësve dhe stafit. Shkollat duhet t'u ofrojnë të gjithë nxënësve një mjedis mbështetës dhe të sigurt ku të rriten e të lulëzojnë akademikisht dhe shoqërisht. Aftësia e nxënësve për të mësuar dhe për të përmbushur standarde të larta akademike, si edhe aftësia e komunitetit shkollor për t'i edukuar nxënësit e vet, cenohet kur nxënësit përfshihen në diskriminim ose ngacmim, bullizëm ose sjellje frikësuese ndaj nxënësve të tjerë.

Shkollat duhet ta parandalojnë sjelljen bullizuese përmes:

- Zbatimit të strategjive të të mësuarit social-emocional në nivel të gjithë shkollës dhe të klasës, si edhe qasjeve pozitive ndaj disiplinës;
- Mësimdhënies së përshtatshme për moshën mbi parandalimin e bullizmit në çdo klasë, të integruar në kurrikulë;
- Krijimit të një klime në shkollë shkollë dhe klase që mbështet larminë racore, kulturore dhe forma të tjera të diversitetit (p.sh., komunikim i qartë i pritshmërive të sjelljes, përfshirje e planeve mësimore për uljen e paragjyimeve, modelimi i sjelljes së paanshme, zhvillimi i empatisë dhe të mësuarit bashkëpunues); dhe
- Inkurajimit të pjesëmarrjes së prindërve në nisma për parandalimin e sjelljes bullizuese.

Çdo shkollë duhet të ndërhyjë për t'i dhënë fund sjelljes së bullizimit, duke përdorur metoda disiplinore që pasqyrojnë angazhimin ndaj praktikave riparuese, të cilat mund të përfshijnë, por pa u kufizuar te:

- Referim i menjëhershëm i nxënësit të dëmtuar te shërbimet e përshtatshme mbështetëse në shkollë dhe në komunitet;
- Referim i atyre që kanë shkaktuar dëmin te këshillimi për të adresuar sjelljen bazë dhe/ose te administratorët për masat disiplinore të përshtatshme;
- Njoftim i prindërve të të gjithëve të përfshirë;
- Procese për zgjidhje, si rrethe të drejtësisë riparuese, të drejtura nga një drejtues rrethi me përvojë; dhe
- Veprime të vazhdueshme për të parandaluar përsëritjen, si rritja e mbikëqyrjes së të rriturve mbi një veprimtari ku kanë ndodhur incidente dhe monitorimi i afërt i sigurisë së të dëmtuarve.
- Hartimi i një Plani të Individualizuar të Mbështetjes ("Individualized Support Plan (ISP)")
- Rithirrja e një takimi të "Individualized Education Program (IEP) (Programi i Arsimit të Individualizuar)"
- Pjesëmarrja në shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)

Bullizmi dhe ngacmimi mund të marrin shumë forma dhe përfshijnë sjellje që vënë në shënjestër nxënësit për shkak të racës, ngjyrës, origjinës kombëtare, etnisë, shtetësisë/statusit të emigracionit, fesë, kredos, aftësisë së kufizuar, orientimit seksual, gjinisë, identitetit gjinor, shprehjes gjinore ose peshës, reale ose të perceptuara. Këto sjellje paraqesin një kërcënim serioz për të gjithë nxënësit, dhe është përgjegjësi e shkollës të eliminojë mjedisin armiqësor të krijuar nga i tilli ngacmim, të trajtojë pasojat e tij dhe të ndërmarrë hapa për të siguruar që ngacmimi të mos përsëritet. Të gjitha raportimet për ngacmim, frikësim, diskriminim dhe/ose sjellje bullizuese do të hetohen dhe do të merren veprimet e duhura pasuese. Për më shumë informacion, shihni [Chancellor's Regulation A-832 \(Rregullorja e Kancelarit A-832\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations): (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Të gjithë anëtarët e komunitetit shkollor — mësuesit, stafi mbështetës, agjentët e sigurisë, personeli i mensës, mirëmbajtjes, drejtuesit e autobusëve, këshilltarët e shkollës, stafi i mbështetjes për nxënësit, nxënësit dhe prindërit — duhet të kuptojnë se çfarë është bullizmi dhe rregullat e NYCDOE që e ndalojnë një sjellje të tillë. Sqarimi i rregullave në shkollë shkollë që ndalojnë bullizmin dhe diskriminimin, si edhe dekurajimi i sjelljes së spektatorit (thjesht vëzhguesit), janë thelbësorë për t'i ndihmuar nxënësit të luajnë një rol kyç në parandalimin e bullizmit.

Pjesë integrale e parandalimit të bullizmit ndërmjet nxënësve dhe/ose sjelljes së bazuar në paragjykim është të mësuarit social-emocional efektiv, që i ndihmon nxënësit të zhvillojnë kompetenca bazë. Këto aftësi jetësore themelore janë: të njohin dhe të menaxhojnë emocionet e tyre, të zhvillojnë kujdes dhe shqetësim për të tjerët, të krijojnë marrëdhënie pozitive, të marrin vendime të përgjegjshme dhe të trajtojnë situatat sfiduese në mënyrë konstruktive dhe etike.

Nxënësit që janë në gjendje të njohin dhe të menaxhojnë emocionet e veta janë më të aftë të jenë asertivë, jo agresivë ose pasivë, në ndërveprimet me bashkëmoshatarët. Nxënësit që zhvillojnë kujdes dhe shqetësim për të tjerët dhe krijojnë marrëdhënie pozitive kanë më pak gjasa të përfshihen në bullizëm ose sjellje diskriminuese. Gjithashtu, nxënësit që kanë mësuar si të marrin vendime të përgjegjshme dhe të trajtojnë situata sfiduese në mënyrë etike e konstruktive kanë më pak gjasa të jenë spektatorë dhe më shumë gjasa të veprojnë si aleatë nëse një bashkëmoshatar është shënjestër e ngacmimit ose bullizmit të çdo lloji. Për t'i ndihmuar nxënësit të mësojnë si të jenë aleatë, NYCDOE u ofron mësuesve dhe këshilltarëve trajnim në përdorimin e modulit kurrikular Fostering Respect for All: Empowering Students to Move from Bystanders to Allies (Nxitja e Respektit për Të Gjithë: Fuqizimi i Nxënësve për të Kaluar nga Spektatorë në Aleatë), si edhe mundësi të tjera zhvillimi profesional Respect for All (RFA). Për më shumë informacion, vizitoni [NYCDOE Respect for All \(RFA\) Library \(Biblioteka "Respect for All" e NYCDOE\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/respect-for-all) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/respect-for-all>).

Për të ndihmuar komunitetin shkollor në adresimin e bullizmit dhe sjelljes së bazuar në paragjykim, [NYCDOE Respect for All \(RFA\) \(Respekt për Të Gjithë\) Library](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/respect-for-all) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/respect-for-all>) ofron shumë lloje burimesh për prindër, nxënës, stafin e shkollës dhe drejtuesit e shkollave. Këto burime përfshijnë dokumente udhëzuese dhe fletë-këshilla për prindër dhe nxënës, përfshirë një broshurë të rëndësishme të RFA për të kuptuar dallimin midis bullizmit dhe konfliktit, si edhe mësimet, lista librash dhe materiale të tjera mësimore për stafin e shkollës. Shkollat inkurajohen t'i përdorin këto burime për të përfshirë në programin mësimor parandalimin e bullizmit, përfshirë bullizmin online, si edhe mësimet dhe veprimtari mbi respektin për larminë.

Respect for All Library u ofron gjithashtu shkollave informacion rreth mundësive dhe strategjive për të angazhuar nxënësit në promovimin e respektit, si p.sh. Muaji i Parandalimit të Bullizmit (Bully Prevention Month), Java "Pa Fyerje me Emra" (No Name-Calling Week), ose përmes projekteve si "Jo në Shkollën Tonë" (Not in Our School) apo "S'Ka Vend për Urrejtje" (No Place for Hate). Pavarësisht nëse shkollat përdorin listat e librave për të zgjedhur një Librin e Muajit në klasë ose në nivel shkollë, apo nëse edukatorë bashkëmoshatarë të trajnuar zhvillojnë punëtori "peer-to-peer (shok më shok)" për të parandaluar sjelljen bullizuese ose për të promovuar respektin për larminë, është thelbësore që çdo komunitet shkollë të jetë i përfshirë në mënyrë domethënëse dhe proaktive në krijimin e një kulture dhe klime shkollore ku të gjithë nxënësit ndihen të sigurt dhe të respektuar.

Prindërit dhe nxënësit mund të raportojnë shqetësime lidhur me sjellje bullizuese duke plotësuar një nga alternativat më poshtë:

1. Të njoftojnë Respect for All (RFA) liaison(s) (Ndërlidhësin/it RFA) të shkollës, një anëtar të administratës së shkollës së fëmijës, ose cilindo punonjës tjetër të shkollës; ose
2. [Të dërgojnë një formular online](https://www.nycenet.edu/BullyingReporting) (<https://www.nycenet.edu/BullyingReporting>) ose të dërgojnë email te Office of Safety and Youth Development (OSYD) RespectforAll@schools.nyc.gov; ose
3. Nëse çështja përfshin ngacmim të bazuar në gjini (gender-based harassment), të dërgojnë email te DOE Title IX Coordinator [Title IX Inquiries@schools.nyc.gov](mailto:Title_IX_Inquiries@schools.nyc.gov); ose
4. Të telefonojnë 718-935-2288 nga e hëna në të premte, 09:00-17:00.

Prindërit duhet të kërkojnë numrin e incidentit nga administrata e shkollës për ndjekje të mëtejshme. Kjo njihet gjithashtu si një numër Online Occurrence Reporting System (OORS) (Sistemi Online i Raportimit të Ndodhive).

Të gjitha raportimet për ngacmim, frikësim, diskriminim dhe/ose sjellje bullizuese do të hetohen dhe do të merren masat e duhura pasuese. Për më shumë informacion, shihni [Chancellor's Regulation A-832 \(Rregullorja e Kancelarit A-832\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations): (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).

Çfarë është Bullizmi?

Bullizmi është një sjellje që ka për qëllim të shkaktojë dëm. Personi që bullizon, qëllimisht thotë ose bën diçka për të lënduar personin që është shënjestra e sjelljes së tij.

Sjellja bullizuese përfshin gjithmonë një pabarazi pushteti (fizik ose shoqëror) apo force mes atij që bullizon dhe atij që është viktimë. Personi që bullizon mund të jetë fizikisht më i madh, më i fortë, më i rritur ose të ketë status apo ndikim më të lartë shoqëror se personi që po shënjestrohet.

Bullizmi është një sjellje agresive nga një individ (ose grup) që drejtohet ndaj një personi (ose grupi) të caktuar. Sjellja agresive është e padëshiruar dhe negative. Është e qëllimshme dhe ndodh pa provokim. Personi që shënjestrohet dëmtohet nga ajo që i thuhet ose i bëhet qëllimisht. Më konkretisht, sipas [New York Education Law, Section 11 \(Ligji i Arsimit i Nju Jorkut, Seksioni 11\)](https://www.nysenate.gov/legislation/laws/EDN/11) (<https://www.nysenate.gov/legislation/laws/EDN/11>):

“Ngacmim” dhe “bullizëm” nënkuptojnë krijimin e një mjedisi armiqësor përmes sjelljes ose përmes kërcënimeve, frikësimit ose abuzimit, përfshirë bullizmin online, që (a) ka ose do të kishte efektin e ndërhyrjes së paarsyeshme dhe të konsiderueshme në performancën arsimore, mundësitë ose përfitimet e një nxënësi, ose mirëqenien e tij/saj mendore, emocionale ose fizike; ose (b) në mënyrë të arsyeshme shkakton ose pritet të shkaktojë që një nxënës të ketë frikë për sigurinë e tij/saj fizike; ose (c) në mënyrë të arsyeshme shkakton ose pritet të shkaktojë dëmtim fizik ose dëm emocional të një nxënësi; ose (d) ndodh jashtë pronës së shkollës dhe krijon ose parashikohet se do të krijojë rrezik të një shqetësimi të konsiderueshëm brenda mjedisit shkollor, kur është e parashikueshme që sjellja, kërcënimet, frikësimi ose abuzimi mund të arrijnë në pronën e shkollës. Aktet e ngacmimit dhe bullizmit përfshijnë, por nuk kufizohen te, ato të bazuara në racën, ngjyrën, peshën, origjinën kombëtare, grupin etnik, fenë, praktikën fetare, aftësinë e kufizuar, orientimin seksual, gjininë ose seksin real ose të perceptuar të personit. Për qëllimet e kësaj përkufizimi, termi “kërcënime, frikësim ose abuzim” përfshin veprime verbale dhe joverbale.

Ngacmimi dhe/ose bullizmi mund të marrin shumë forma dhe mund të jenë fizik, joverbal, verbal ose me shkrim. Mund të ndodhë si një rast i vetëm ose si një seri rastesh të lidhura me njëri-tjetrin. Diskriminimi, ngacmimi, frikësimi dhe/ose bullizmi me shkrim përfshin komunikimet e transmetuara elektronikisht dhe bullizmin online (p.sh., përmes teknologjisë së informacionit duke përfshirë, por pa u kufizuar te: interneti, telefoni celular, emaili, pajisja portative personale, pajisja pa tela dore, rrjetet sociale, blogjet, dhomat e bisedave dhe sistemet e lojërave).

Bullizmi Nuk Është Konflikt

Konflikti është një përpyetje mes dy ose më shumë personave që mendojnë se kanë qëllime ose dëshira të papajtueshme. Konflikti ndodh në mënyrë natyrale gjatë ndërveprimeve tona me njëri-tjetrin. Është pjesë normale e jetës që jo gjithmonë do të biem dakord me të tjerët për atë që duam, çfarë mendojmë ose çfarë duam të bëjmë.

Shumica e konflikteve mes nxënësve ndodhin kur ata e shohin të njëjtën situatë nga këndvështrime të ndryshme. Mendo për disa mënyra se si i përshkruajmë zakonisht konfliktet: "Po përplaseshin kokë më kokë", "Po e kundërshtonin njëri-tjetrin", "Ishte një histori me ai tha / ajo tha / ata thanë". Në këto raste, të dy personat po tregojnë "anën e tyre të historisë".

Gjatë një konflikti, njerëzit mund të ndihen të irrituar apo të zemëruar. Zakonisht, niveli i emocioneve është i ngjashëm nga të dyja palët, sepse të dy po përpiqen të arrijnë atë që duan. Në momentet e tensionit, emocionet e njëres ose të të dyjave palëve mund ta përkeqësojnë situatën. Të gjithë kemi njohur konflikte ku njerëzit kanë thënë gjëra që lëndojnë njëri-tjetrin dhe më vonë i kanë pishman.

Njerëzit që janë në konflikt në fakt duan që problemi të zgjidhet. Përplasja “vajtje-ardhje” është përpyekja e secilit për të shpjeguar se çfarë kërkon apo ndjen. Kur njëri ose të dy personat kanë aftësitë për të zgjidhur një mosmarrëveshje në mënyrë që të plotësohen nevojat e të gjithëve, i njëjti konflikt mes të njëjtëve persona nuk do të përsëritet më.

PROCEDURAT E DISIPLINËS

Përgjigje Disiplinore brenda Shkollës

Shkollat kanë një gamë përgjigjesh disiplinore që mund të përdoren për t'i mbajtur nxënësit përgjegjës për sjellje të papërshtatshme, pa përfshirë largimin nga klasa apo shkolla dhe pa caktim në një vendndodhje alternative mësimore. Këto përgjigje kryesore disiplinore janë përshkruar në Shkallën Progresive të Mbështetjes dhe Përgjigjeve Disiplinore. Vendimi i një shkolle për të përdorur një përgjigje disiplinore duhet të marrë parasysh një sërë faktorësh, përfshirë natyrën dhe ashpërsinë e shkeljes.

Pezullimet dhe Heqjet nga Ora nga Mësuesi

Të gjitha pezullimet dhe heqjet nga klasa duhet të bëhen në mënyrë thelbësore dhe procedurale në përputhje me Rregulloret përkatëse të Kancelarit (Chancellor's Regulations), me Ligjin e Arsimit të Shtetit dhe me Ligjin Federal. (Shënim: Procedurat disiplinore të Nxënësit për shkollën e verës ndryshojnë nga ato të përdorura gjatë vitit të rregullt shkollor dhe jepen veçmas.) Të gjitha shënimet në regjistrat e nxënësit duhet të bëhen në përputhje me [Chancellor's Regulation A-443 \(Rregullorja e Kancelarit A-443\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>). Shkollat pritët të ofrojnë mbështetje për nxënësit që kthehen nga pezullimi, për të maksimizuar aftësinë e tyre për të përmbushur standardet sociale dhe akademike të komunitetit shkollor.

Pezullime më shumë se pesë ditë shkolle mund të vendosen, për nxënësit në të gjitha shkollat, nga Senior Executive Director of the Office of Safety and Youth Development ("OSYD") (Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë) ose një i deleguar tjetër i Chancellor (Kancelarit), ose për nxënësit në shkollat fillore dhe të mesme të ulëta nga Community Superintendent (Superintendenti i Komunitetit). Për lehtësi reference, termi "superintendent's suspension (pezullim nga superintendenti)" përdoret në këtë dokument si për pezullimet e vendosura nga Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose deleguari i Kancelarit, ashtu edhe për pezullimet e vendosura nga Superintendenti i Komunitetit.

Pezullimet e superintendetit për më shumë se 20 ditë shkolle (shih faqet 24–25 për më shumë informacion) mund të vendosen vetëm kur kërkohen me ligj ose për shkelje të Nivelit 5 që përfshijnë sjellje seriozisht të rrezikshme dhe/ose të dhunshme, kur rrethanat e justifikojnë vendosjen e një pezullimi më të gjatë. Të gjitha pezullimet mbi 20 ditë shkolle kërkojnë miratim nga Senior Executive Director of the Office of Safety and Youth Development (Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë) ose një i deleguar tjetër i Chancellor (Kancelarit) ose Community Superintendent (Superintendentit të Komunitetit).

Mbrojtje Shtesë për Nxënësit me Aftësi të Kufizuara

Nxënësit me aftësi të kufizuara, me plane 504 (Section 504 plans), ose ata që "presupozohet se kanë një aftësi të kufizuar" kanë të drejtë të kërkojnë masa të veçanta procedurale sipas IDEA (shihni [Chancellor's Regulation A-443 \(Rregullorja e Kancelarit A-443\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>)). Një nxënës presupozohet si nxënës me aftësi të kufizuara nëse prindi ka shprehur me shkrim shqetësim se nxënësi ka nevojë për arsim të posaçëm dhe/ose shërbime të lidhura; prindi ka bërë një kërkesë me shkrim për vlerësimin e fëmijës; prindi ose stafi i shkollës shprehin shqetësim për një model sjelljeje; ose nxënësi është referuar për një vlerësim fillestar.

Manifestation Determination Review (Rishikim i Përcaktimit të Manifestimit) (MDR)

Një Rishikim i Përcaktimit të Manifestimit (MDR) duhet të zhvillohet kur një nxënës me aftësi të kufizuara ose një nxënës që presupozohet se ka aftësi të kufizuara i nënshtrohet një ndryshimi disiplinor të vendosjes, për të përcaktuar nëse sjellja është shkaktuar nga, ose ka një marrëdhënie të drejtpërdrejtë dhe të konsiderueshme me, aftësinë e kufizuar të nxënësit dhe/ose ka qenë rezultat i drejtpërdrejtë i dështimit për zbatimin e IEP-it ose planit Section 504. Nëse sjellja e nxënësit është manifestim i aftësisë së kufizuar, nxënësi nuk mund të ndëshkohet për atë sjellje, përveç në raste të caktuara. Nëse përcaktohet se sjellja nuk është manifestim i aftësisë së kufizuar, nxënësi mund t'i nënshtrohet disiplinës për atë sjellje.

Ndryshim disiplinor i vendosjes ndodh nëse nxënësi do të largohet nga programi i tij/saj i rregullt për:

- (1) më shumë se 10 ditë shkolle rresht, si rezultat i një pezullimi nga superintendenti;
- (2) më shumë se 10 ditë shkolle kumulative brenda një periudhe prej 40 ditësh shkolle, si rezultat i tre ose më shumë përgjigjeve disiplinore (pezullim nga superintendenti, pezullim nga drejtori dhe/ose heqje nga ora nga mësuesi); ose
- (3) më shumë se 10 ditë shkolle kumulative gjatë një viti shkollor, si rezultat i përgjigjeve disiplinore që drejtori i konsideron se përbëjnë një model heqjesh.

Shihni [faqen e internetit NYCDOE Behavior Supports \(Mbështetje për Sjelljen\)](https://www.schools.nyc.gov/special-education/supports-and-services/behavior-supports)

(<https://www.schools.nyc.gov/special-education/supports-and-services/behavior-supports>) për më shumë informacion.

Vlerësimet Funksionale të Sjelljes (Functional Behavior Assessments – FBAs) dhe Planet e Ndërhyrjes së Sjelljes (Behavior Intervention Plans – BIPs)

Nëse një nxënës me IEP (Individualized Education Program – Programi i Arsimit të Individualizuar) i nënshtrohet një përgjigjeje disiplinore dhe është përcaktuar se sjellja është manifestim i aftësisë së kufizuar të nxënësit, duhet të kryhet ose përditësohet një vlerësim funksional i sjelljes dhe të hartohet ose modifikohet një BIP. Përveç kësaj, edhe kur përcaktohet se sjellja e nxënësit nuk është manifestim i aftësisë së kufizuar, një vlerësim funksional i sjelljes mund të ndihmojë për të siguruar një kuptim më të thelluar të sjelljes së nxënësit.

Një vlerësim funksional i sjelljes (FBA) është një vlerësim që përdoret për të përcaktuar pse një nxënës me aftësi të kufizuara përfshihet në sjellje që pengojnë të mësuarit dhe si lidhet sjellja e nxënësit me mjedisin.

FBA duhet të bazohet në burime të shumta të dhënash, të marra në mjedise dhe momente të ndryshme të ditës, duke përfshirë, por pa u kufizuar te: informacioni nga vëzhgimi i drejtpërdrejtë i nxënësit, informacioni nga nxënësi, mësuesi(t) i nxënësit, ofruesit e shërbimeve të lidhura dhe të tjerë me të cilët nxënësi ndërvepron, rishikimi i të dhënave të disponueshme dhe informacionit nga dosja e nxënësit dhe burime të tjera, përfshirë çdo informacion përkatës të ofruar nga prindërit/kujdestarët e nxënësit. Një FBA duhet të zhvillohet nga një ekip; drejtori do të caktojë ekipin dhe lehtësuesin e tij.

Një plan ndërhyrjeje të sjelljes (BIP) bazohet në rezultatet e FBA-së dhe përfshin, të paktën: një përshkrim të sjelljes problematike; hipoteza të përgjithshme dhe specifike mbi arsyet e shfaqjes së sjelljes problematike; strategji ndërhyrjeje që përfshijnë mbështetje pozitive të sjelljes për të adresuar sjelljen. BIP duhet të identifikojë strategji ndërhyrjeje për të ndryshuar ngjarjet pararendëse (antecedentët) për të parandaluar shfaqjen e sjelljes, t'i mësuar nxënësit sjellje alternative dhe adaptive individuale, të përcaktuar përgjigje si për sjelljen e papërshtatshme në shënjestër ashtu edhe për sjelljet alternative të pranueshme. Duhet përdorur të dhëna bazë si standard për të vendosur kriteret e performancës dhe për të vlerësuar efektivitetin e ndërhyrjes. BIP duhet të monitorohet (dhe t'u raportohet prindërve) duke përdorur të njëjtat masa grumbullimi të të dhënave (frekuencë, intensitet, kohëzgjatje dhe/ose vonesë – latency) që u përdorën për të mbledhur të dhënat bazë për FBA-në. Qëllimi është që sjellja problematike të bjerë ndërsa rritet sjellja zëvendësuese.

Pas kryerjes së një FBA, ekipi i IEP duhet të mblidhet për të shqyrtuar rezultatet e FBA-së, për të hartuar një BIP përkatës (nëse është e përshtatshme) dhe për të përditësuar IEP-në e nxënësit për të treguar nëse nevojitet një pajisje ose shërbim i veçantë, përfshirë një ndërhyrje, përshtatje (accommodation) ose modifikim tjetër programi, për të adresuar sjelljen e nxënësit.

PËRGJIGJET DISIPLINORE

Shih Shkallën Progresive të Mbështetjes dhe Përgjigjeve Disiplinore (faqet 11–12) për gamën e opsioneve disiplinore, përfshirë përdorimin e një konference riparuese formale.

Të gjitha përgjigjet disiplinore duhet të vendosen dhe të gjitha shënimet në regjistrat e nxënësit duhet të bëhen në përputhje me kërkesat procedurale të [Chancellor's Regulation A-443 \(Rregullorja e Kancelarit A-443\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) dhe të jenë në përputhje me gamën e përgjigjeve disiplinore të autorizuar për shkeljen përkatëse. Shkollat pritet të përdorin mbështetje dhe ndërhyrje dhe përgjigje disiplinore pa largim nga ora/shkolla, sa të jetë e mundur dhe e përshtatshme, para vendosjes së heqjes nga ora nga mësuesi, pezullimit nga drejtori ose pezullimit nga superintendenti.

Së bashku me përgjigjet e mëposhtme disiplinore, një konferencë riparuese formale dhe një rreth mirëseardhjeje për rikthim (shih përkufizimet në faqen 17) mund të përdoren si ndërhyrje.

Përgjigje Disiplinore brenda Shkollës

Përgjigje disiplinore brenda shkollës mund të përfshijnë mbajtje pas shkolle (detention) ose përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose nga dreka komunitare. Nëse përdoren këto masa brenda shkollës, ato nuk duhet të zhvillohen gjatë orës së mësimi, nuk mund të bëjnë që nxënësi të humbasë mësimin dhe duhet të zbatohen në përputhje me [NYCDOE Wellness Policy \(Rregullorja e Mirëqenies e NYCDOE\)](https://infohub.nyced.org/reports-and-policies/policies/doe-wellness-policy).

Heqja nga Ora e Mësimi nga Mësuesi

Një nxënës që përfshihet në sjellje që e shqetëson në mënyrë të konsiderueshme procesin arsimor ose ndërhyr dukshëm në autoritetin e mësuesit mbi klasën, mund të hiqet nga ora, në përputhje me opsionet disiplinore të përcaktuara në këtë Kod. Të gjithë nxënësit e hequr nga ora duhet të lejohen të ndjekin orët që jepen nga mësuesi të tjerë (p.sh., muzikë, art, shkencë).

Nxënësit e hequr duhet të dërgohen në një vend brenda shkollës ku do t'u sigurohen shërbime të vazhdueshme mësimore, përfshirë detyrat e klasës dhe të shtëpisë. Edhe pse sjellja e papërshtatshme e nxënësit duhet trajtuar rast pas rasti, duhet bërë çdo përpjekje që sjellja shumë shqetësuese në klasë të adresohet duke përdorur përgjigjet disiplinore A–E (shih faqen 12), së bashku me mbështetjet dhe ndërhyrjet e përshtatshme, para se të zbatohet heqja nga ora nga mësuesi.

- Sipas [New York Education Law, Section 2801 \(Ligji i Arsimit i Nju Jorkut, Seksioni 2801\)](https://www.nysenate.gov/legislation/laws/EDN/2801), nëse një nxënës në klasat 3–5 hiqet nga një klasë nga një mësues katër (4) herë gjatë një semestri ose tre (3) herë gjatë një tremujori, duhet të vendoset pezullim i drejtorit për një periudhë minimale prej një (1) dite, nëse nxënësi më pas përfshihet në sjellje që, përndryshe, do të sillte heqje nga ora nga mësuesi gjatë atij semestri ose tremujori. Për shembull, nxënësi që ndryshe do të hiqej nga ora për herë të pestë gjatë një semestri, në vend të kësaj duhet të marrë pezullim nga drejtori. Duhet të respektohen kërkesat për vendosjen e një pezullimi të drejtorit.
- Shënim: Drejtorët duhet të marrin miratimin e Drejtorit Ekzekutiv të Lartë të Zyrës së OSYD së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë për të vendosur Pezullim nga Drejtori për një nxënës në Klasën 3.

Pezullim nga Drejtori

Drejtori ka autoritet të pezullojë një nxënës për një deri në pesë ditë shkolle për sjellje që paraqet një rrezik të qartë dhe të menjëhershëm dëmtimi fizik për nxënësin, nxënës të tjerë ose personelin e shkollës, ose që pengon funksionimin e rregullt të orëve të mësimi apo veprimtarive të tjera shkollore, në përputhje me përgjigjet disiplinore të përcaktuara në këtë Kod. Duhet bërë përpjekje e arsyeshme që sjellja e papërshtatshme e nxënësit të adresohet përmes mbështetjeve dhe ndërhyrjeve përpara vendosjes së një pezullimi nga drejtori.

Nxënësve të pezulluar duhet t'u sigurohet mësim, përfshirë detyrat e shtëpisë dhe të klasës, në një vendndodhje alternative mësimore brenda shkollës.

Pezullim nga Superintendenti

Një pezullim nga superintendenti mund të rezultojë në një periudhë pezullimi që tejkalon pesë ditë shkolle dhe mund të kërkohej për sjellje për të cilën një pezullim i tillë autorizohet nga Kodi i Disiplinës.

Një nxënës që merr pezullim nga superintendenti duhet të ketë mundësinë për një dëgjim, ku nxënësi mund të paraqesë prova dhe dëshmitarë në mbrojtje të tij/saj dhe të pyesë dëshmitarët e shkollës.

Nëse shkolla provon akuzat dhe pezullimi miratohet, Senior Executive Director of the Office of Safety and Youth Development (Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë) ose një i deleguar tjetër i Chancellor (Kancelarit) ose Community Superintendent (Superintendentit të Komunitetit) mund të vendosë një nga sa vijon (si më poshtë dhe në faqet pasuese):

- **Rikthim i Menjëhershëm**
Senior Executive Director of the Office of Safety and Youth Development (Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë) ose deleguari i Kancelarit ose Superintendenti i Komunitetit mund ta rikthejë menjëherë nxënësin në shkollën që e pezulloi, me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) (shih faqen 17) për rikthimin.
- **Pezullim për një Periudhë të Fiksuar prej 6–10 Ditësh Shkolle**
Senior Executive Director of the Office of Safety and Youth Development (Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë) ose deleguari i Kancelarit ose Superintendenti i Komunitetit mund të urdhërojë pezullimin e nxënësit nga shkolla për një periudhë të fiksuar prej 6–10 ditësh shkolle, gjatë së cilës nxënësit duhet t'i sigurohet mësim në një vend jashtë godinës së shkollës. Në fund të periudhës së pezullimit, nxënësi duhet të rikthehet në shkollën e tij/saj të origjinës, me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) (shih faqen 17) për rikthimin.
- **Pezullim për një Periudhë të Fiksuar prej 11–15 Ditësh Shkolle**
Senior Executive Director of the Office of Safety and Youth Development (Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë) ose deleguari i Kancelarit ose Superintendenti i Komunitetit mund të urdhërojë pezullimin e nxënësit nga shkolla për një periudhë të fiksuar prej 11–15 ditësh shkolle, gjatë së cilës nxënësit duhet t'i sigurohet mësim në një vend jashtë godinës së shkollës. Në fund të periudhës së pezullimit, nxënësi duhet të rikthehet në shkollën e tij/saj të origjinës, me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) (shih faqen 17) për rikthimin.
- **Pezullim për një Periudhë të Fiksuar prej 16–20 Ditësh Shkolle**
Senior Executive Director of the Office of Safety and Youth Development (Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë) ose deleguari i Kancelarit ose Superintendenti i Komunitetit mund të urdhërojë pezullimin e nxënësit nga shkolla për një periudhë të fiksuar prej 16–20 ditësh shkolle, gjatë së cilës nxënësit duhet t'i sigurohet mësim në një vend jashtë godinës së shkollës. Në fund të periudhës së pezullimit, nxënësi duhet të rikthehet në shkollën e tij/saj të origjinës, me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) (shih faqen 17) për rikthimin.

Opsionet Disiplinore për Pezullimet e Vendosura nga Superintendenti që kërkojnë Miratim nga Kancelari, i Ngarkuari i Tij (Designee) ose Superintendenti i Komunitetit

Pezullimet e superintendetit për më shumë se 20 ditë shkolle mund të vendosen vetëm kur kërkohen me ligj ose për shkelje të Nivelit 5 që përfshijnë sjellje seriozisht të rrezikshme dhe/ose të dhunshme, kur rrethanat e justifikojnë një pezullim më të gjatë. Sjellje seriozisht të rrezikshme dhe/ose të dhunshme mund të përfshijnë, por nuk kufizohen te, sjellje që rezultojnë në lëndim të rëndë fizik ose detyrimin e një tjetri të angazhohet në aktivitet seksual. Të gjitha pezullimet mbi 20 ditë shkolle kërkojnë miratim nga Senior Executive Director of the Office of Safety and Youth Development (Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë) ose një i deleguar tjetër i Chancellor (Kancelarit) ose Community Superintendent (Superintendentit të Komunitetit). Kur miratohet një pezullim prej më shumë se 20 ditësh shkolle, janë të disponueshme opsionet disiplinore vijues:

- **Pezullim i Zgjatur për 21–39 Ditë Shkolle**
Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose një i deleguar tjetër i Kancelarit ose Superintendit të Komunitetit mund të urdhërojë që një nxënës të pezullohet për 21–39 ditë shkolle, gjatë së cilave nxënësit duhet t'i sigurohet mësim në një vend jashtë godinës së shkollës. Në fund të periudhës së pezullimit, nxënësi duhet të rikthehet në shkollën e tij/saj të origjinës, me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) (shih faqen 17) për rikthimin.
- **Pezullim i Zgjatur për 40–180 Ditë Shkolle me Rishikim Automatik në 30 Ditë Shkolle dhe Çdo 15 Ditë Shkolle Më Pas**
Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose një i deleguar tjetër i Kancelarit ose Superintendit të Komunitetit mund të urdhërojë që një nxënës të pezullohet për 40–180 ditë shkolle dhe të ri-caktohet në një vendndodhje alternative mësimore, me rishikim automatik për rikthim të parakohshëm në 30 ditë shkolle dhe çdo 15 ditë shkolle më pas. Në përcaktimin e datës së rikthimit të nxënësit, Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose i deleguari i Kancelarit duhet, sa të jetë e mundur, të marrë parasysh kalendarin shkollor për të siguruar vazhdimësi mësimore. Nëse rikthimi i parakohshëm nuk jepet, nxënësi do të mbetet në vendin alternativ të mësimi për pjesën e mbetur të pezullimit dhe duhet të rikthehet në shkollën që e pezulloi në përfundim të pezullimit, me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) (shih faqen 17) për rikthimin.
- **Pezullim Një-Vjeçar me Rishikim Automatik për Rikthim të Parakohshëm në 60 Ditë Shkolle dhe Çdo 30 Ditë Shkolle Më Pas**
Në përputhje me Federal Gun-Free Schools Act of 1994 (Akti Federal "Gun-Free Schools"), çdo nxënës që përcaktohet se ka sjellë në shkollë ose ka pasur në zotërim një armë zjarri, bombë ose lëndë/ pajisje tjetër shpërthyes (siç përcaktohet në Kategoria 1) duhet të pezullohet për një periudhë jo më pak se një vit. Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose një i deleguar tjetër i Kancelarit ose Superintendit të Komunitetit (siç parashihet nga Gun-Free Schools Act) mund ta modifikojë me shkrim këtë pezullim për një nxënës, rast pas rasti, me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) (shih faqen 17) për rikthimin.
- **Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose deleguari i Kancelarit ose Superintendit të Komunitetit mund të urdhërojë që një nxënës të pezullohet një vit dhe të ri-caktohet në një vendndodhje alternative mësimore, me rishikim automatik për rikthim të parakohshëm në 60 ditë shkolle dhe çdo 30 ditë shkolle më pas në shkollën që e pezulloi.** Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose një i deleguar tjetër i Kancelarit ose Superintendit të Komunitetit (siç parashihet nga Gun-Free Schools Act) mund ta modifikojë këtë pezullim me shkrim, rast pas rasti, me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) (shih faqen 17) për rikthimin.
- **Përrjashtim i Përhershëm (Vetëm për nxënës të Arsimit të Përgjithshëm që kanë Mbushur 17 Para Fillimit të Vitit Shkollor, më 1 Korrik)**
Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose një i deleguar tjetër i Kancelarit ose Superintendit të Komunitetit mund të përrjashtojë përfundimisht nga sistemi i New York City Public Schools (Shkollat Publike të Qytetit të Nju Jorkut) vetëm një nxënës që është në arsimin e përgjithshëm dhe që ka mbushur 17 vjeç para fillimit të vitit shkollor.

Mbështetje për Nxënësit Gjatë Pezullimit dhe Pas Rikthimit nga Pezullimi

Shkollat duhet t'u ofrojnë nxënësve mbështetje të përshtatshme gjatë pezullimit dhe kur kthehen në shkollën e tyre bazë pas pezullimit, për të maksimizuar aftësinë e tyre për të përmbushur standardet shoqërore/sjellore dhe akademike brenda komunitetit shkollor. Në shkollat e mesme të ulëta dhe të larta, nxënësit që po kryejnë pezullim nga superintendenti caktohen në Alternate Learning Centers (Qendrat Alternative të të Mësuarit) (ALCs). Në ALCs, nxënësit marrin çdo ditë mësim akademik të shoqëruar me mbështetje dhe ndërhyrje të rëndësishme. Nxënësve me IEP duhet t'u sigurohen shërbime të përshtatshme të arsimit special që i lejojnë të bëjnë përparim drejt objektivave të IEP-it të nxënësit.

Qëllimi në të gjitha nivelet është t'i përgatisim nxënësit të kthehen në shkollat e tyre bazë me qëndrime, strategji dhe aftësi më proshoqërore që forcojnë qëndresën dhe ulin gjasat e përsëritjes së shkeljeve. Është detyrë e shkollës bazë të nxënësit të vazhdojë mbështetjet. Mbështetjet mund të përfshijnë cilëndo nga gamat e mbështetjeve dhe ndërhyrjeve, ose një kombinim të të dyjave, sipas nevojave të nxënësit.

ANKIME DHE TRANSFERIME

Apelimet

Prindërit mund të ankimojnë pezullimet. Pezullimet nga Drejtori (Principal's suspensions) mund të ankimohet te Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose një i deleguar tjetër i Kancelarit ose te Superintendenti i Komunitetit.

Pezullimet e Superintenditit (Superintendent's suspensions) — domethënë pezullime të vendosura nga Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose një i deleguar tjetër i Kancelarit ose nga Superintendenti i Komunitetit — mund të ankimohet te Kancelari. Shihni [Rregulloren e Kancelarit A-443 \(Chancellor's Regulation A-443\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>) për më shumë informacion rreth afatit dhe procesit të paraqitjes së një ankese.

Opsionet e Transferimit

- **Transferime Vullnetare:**
Në bashkëpunim me Office of Student Enrollment (Zyra e Regjistrimeve të Nxënësve), Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose një i deleguar tjetër i Kancelarit ose Superintendenti i Komunitetit mund të transferojë një nxënës në një shkollë tjetër nëse prindi jep pëlqimin. Për informacion në lidhje me transferimet për siguri, shihni [Chancellor's Regulation A-449 \(Rregullorja e Kancelarit A-449\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).
- **Transferime të Detyruara:**
Kur sjellja dhe/ose evidenca akademike e një nxënësi në arsim të përgjithshëm tregojnë se përshtatja në shkollë është e pakënaqshme dhe nëse drejtori beson se nxënësi do të përfitonte nga një transferim ose do të merrte arsim të përshtatshëm diku tjetër, drejtori mund të ndjekë një transferim të detyruar në përputhje me [Chancellor's Regulation A-450 \(Rregullorja e Kancelarit A-450\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations/volume-a-regulations>).
Një nxënës me aftësi të kufizuara nuk mund të transferohet me detyrim në një shkollë tjetër për të marrë të njëjtin program që po merr në shkollën e tij/saj bazë. Nëse vlerësohet se një nxënës me aftësi të kufizuara ka nevojë për një program mbështetjeje tjetër të arsimit special, sepse sjellja dhe evidenca akademike tregojnë se përshtatja në shkollë është e pakënaqshme, atëherë shkolla duhet të thërrasë një takim IEP.

Të gjitha [Rregulloret e Kancelarit \(Chancellors' Regulations\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations) mund të gjenden në faqen e internetit të NYCDOE: <https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/chancellors-regulations>.

SENDE TË NDALUARA: ARMË

Kategoria I

- Armë zjarri, përfshirë pistoleta, “starter guns”, “handguns”, silenciatorë, shigjeta elektronike, shotgun, pushkë, “machine guns”, ose çdo armë që do të qëllojë, është projektuar të qëllojë, ose mund të shndërrohet lehtë për të nxjerrë një predhë me veprim shpërthyes.
- “Stun guns”/armë paralizuese.
- Armë ajri, armë me sustë, ose mjete/armë të tjera ku forca shtytëse është susta ose ajri, dhe çdo armë ku mund të përdoret fishek i mbushur ose fishek i verbër (p.sh., “BB gun” ose armë “paintball”).
- Thikë me sustë (switchblade), thikë “gravity”, thikë balistike pilum, dhe “cane sword” (shkop që fsheh një thikë ose shpatë).
- Biçakë (daggers), “stilettos”, “dirks”, tehe rroje, “box cutters”, “case cutters”, thikë shumëpërdorimshme dhe të gjitha thikat e tjera.
- Shkopinj gome (“billy clubs”), “blackjack”, shkop i rëndë (bludgeon), “chukka stick” dhe grushtore metalike.
- “Sling shot” (peshë e vogël dhe e rëndë e lidhur ose e shtyrë me rrip) dhe “slung shot”.
- Objekte të arteve marcialë, përfshirë yje “kung fu” (shuriken), “nunchucks” dhe shurikenë.
- Lëndë shpërthyesë, përfshirë bomba, fishekszjarre dhe predha bombe.

Kategoria II

Shënim: Para se të kërkohet pezullim për posedim të një sendi të listuar në Kategorinë II që mund të ketë qëllim tjetër përveç shkakut të dëmtimit fizik, p.sh., një limë thonjsh, drejtori duhet të shqyrtojë nëse ka faktorë lehtësues. Për më tepër, drejtori duhet të vlerësojë nëse një armë imitime duket “reale”, duke marrë parasysh ngjyrën, madhësinë, formën, pamjen, dhe peshën.

- Acide ose kimikate të rrezikshme (p.sh., “pepper spray”, Mace).
- Armë imitime ose mjete të tjera imituese.
- Fishekë të mbushur ose të verbër dhe municione të tjera.
- Çdo mjet vdekjeprurës, i rrezikshëm ose me majë të mprehtë që mund të përdoret ose synohet të përdoret si armë (p.sh., gërsërë, limë thonjsh prej metali me gjatësi katër inç ose më shumë, xhama të thyer, zinxhirë, tela).

DISIPLINË PROGRESIVE

Të kuptuarit e disiplinës si një “moment mësimor” është themelor për një qasje pozitive ndaj disiplinës. Disiplina progresive përdor ndërhyrje graduale për të adresuar sjelljen e papërshtatshme me synimin për të mësuar sjellje proshoqërore. Disiplina progresive nuk synon ndëshkimin. Përkundrazi, disiplina progresive synon llogaridhënie dhe ndryshim pozitiv të sjelljes.

Disiplina progresive parandalon përsëritjen e sjelljes negative duke ndihmuar nxënësit të mësojnë nga gabimet e tyre. Ndihma për nxënësit që janë përfshirë në sjellje negative është thelbësore për zbatimin e disiplinës progresive. Qëllimet janë që nxënësit të:

- kuptojnë pse sjellja nuk përputhet me standardet e sjelljes dhe dëmin që ka shkaktuar;
- kuptojnë çfarë mund të kishin bërë ndryshe në të njëjtën situatë;
- marrin përgjegjësi për veprimet e tyre;
- kenë mundësi të mësojnë strategji dhe aftësi proshoqërore për t'i përdorur në të ardhmen; dhe
- kuptojnë progresionin e përgjigjeve më të rrepta nëse sjellja përsëritet.

Duhet bërë çdo përpjekje e arsyeshme për të korrigjuar sjelljen e nxënësit përmes këshillimit dhe ndërhyrjeve të tjera të bazuara në shkollë, si praktikat riparuese. Mbështetjet dhe ndërhyrjet janë thelbësore sepse sjellja e papërshtatshme ose shkeljet e Kodit të Disiplinës mund të jenë simptomë e problemeve më serioze që po përjetojnë nxënësit. Prandaj është e rëndësishme që personeli i shkollës të jetë i ndjeshëm ndaj çështjeve që mund të ndikojnë në sjelljen e nxënësve dhe të përgjigjet në mënyrën më mbështetëse për nevojat e tyre.

Përgjigjet e përshtatshme disiplinore duhet të theksojnë parandalimin dhe ndërhyrjen efektive, të forcojnë qëndrueshmërinë, të parandalojnë ndërprerjen e arsimit të nxënësve dhe të promovojnë kulturë pozitive shkolle. Kur sjellja e papërshtatshme e një nxënësi rezultojnë në largimin e tij nga klasa, shkolla duhet të shqyrtojë, kur është e përshtatshme, përdorimin e procesit riparues rrethi i mirëseardhjes për rikthim (shih faqen 17 për më shumë informacion) si një strategji efektive për të mbështetur rikthimin e suksesshëm të nxënësit në programin e tij të rregullt.

Për nxënësit me aftësi të kufizuara, sjellja e të cilëve pengon pjesëmarrjen në shkollë, një vlerësim funksional i sjelljes (FBA) është një mjet thelbësor për të kuptuar shkaqet e sjelljes së nxënësit. Një plan ndërhyrjeje të sjelljes (BIP) pas një FBA-je ofron qasje specifike për të adresuar sjelljen e nxënësit.

Përcaktimi i Përgjigjes Disiplinore

Zyrtarët e shkollës duhet të konsultojnë Kodin e Disiplinës kur përcaktojnë se cilën masë disiplinore të vendosin. Për të vendosur si të trajtohet më mirë një sjellje e papërshtatshme, është e nevojshme të vlerësohet tërësia e rrethanave që e rrethojnë sjelljen. Faktet më poshtë duhet të merren parasysh përpara se të përcaktohen masat e përshtatshme disiplinore:

- mosha dhe pjekuria e nxënësit;
- evidenca disiplinore e nxënësit (përfshirë natyrën e çdo shkeljeje të mëparshme, numrin e rasteve të mëparshme dhe masat disiplinore e ndërhyrjet udhëzuese të zbatuara për secilën);
- natyra, ashpërsia dhe shtrirja e sjelljes;
- rrethanat/konteksti ku ndodhi sjellja;
 - Për shembull:
 - nëse nxënësi po përjeton ose ka përjetuar sjellje bullizuese ose mjedise klase me bullizëm;
 - nëse nxënësi po reagon ose u përgjigj në vetëmbrojtje;
 - nëse është bërë ndonjë përpjekje për ta trajtuar situatën me metoda pozitive, parandaluese, përpara incidentit;
 - nëse ndërhyrje të tjera, si mbështetjet pozitive të sjelljes dhe praktikë riparuese, mund ta adresojnë në mënyrë të mjaftueshme sjelljen duke e lejuar nxënësin të qëndrojë në shkollë, dhe nëse të tilla ndërhyrje janë provuar më parë; dhe
 - nëse nxënësi po dispijlohet për sjellje bullizuese dhe, nëse po, nëse kanë qenë në zbatim praktikë riparuese dhe nëse ka një qasje riparuese ndaj disiplinës që do të ishte më efektive se dispijlinimi përjashtues për të adresuar situatën;
- shpeshhtësia dhe kohëzgjatja e sjelljes;
- numri i personave të përfshirë në sjellje;
- statusi/nevojat social-emocionale të të gjithë personave të përfshirë në sjellje; dhe
 - Për shembull:
 - situata familjare ose komunitare; dhe
 - përdorimi i substancave ose varësia;
- IEP i nxënësit (Individualized Education Plan – Programi i Arsimit të Individualizuar), BIP (Behavioral Intervention Plan – Plani i Ndërhyrjes së Sjelljes) dhe/ose 504 Accommodation Plan (Plani i Përshtatjeve 504), nëse zbatohet.

Mbështetjet dhe ndërhyrjet janë pjesë përbërëse e një përgjigjeje të plotë ndaj sjelljes.

NIVELET PROGRESIVE TË SHKELJEVE

Pritshmëritë e Sjelljes në Shkallë Qyteti për të Mbështetur të Mësuarit e Nxënësve i mbajnë nxënësit përgjegjës për sjelljen e tyre. Shkeljet grupohen në pesë nivele, bazuar në ashpërsinë e shkeljes. Kurdo që është e mundur dhe e përshtatshme, reagimi ndaj sjelljes së papërshtatshme duhet të fillojë me nivelin më të ulët të përgjigjes disiplinore dhe të përfshijë mbështetje dhe ndërhyrje të përshtatshme.

Nivelet Progresive të Shkeljeve: Shkeljet grupohen në pesë nivele, bazuar në ashpërsinë e shkeljes. Shih faqet 30–41 për më shumë informacion.

- Niveli 1 — Sjellje Jo-Bashkëpunuese/Jo-Bindëse
- Niveli 2 — Sjellje e Çrregullt
- Niveli 3 — Sjellje Penguese
- Niveli 4 — Sjellje Agresive ose Lënduese/Dëmtuese
- Niveli 5 — Sjellje Seriozisht e Rrezikshme ose e Dhunshme

Çdo nivel shkeljesh parashikon një grup mbështetjesh dhe ndërhyrjesh të mundshme, si edhe një gamë përgjigjesh disiplinore që mund të vendosen nga mësuesi, drejtori, Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë, ose një i deleguar tjetër i Kancelarit ose Superintendenti i Komunitetit.

Drejtorët, mësuesit, stafi i shkollës, nxënësit dhe prindërit duhet të dinë masat disiplinore që mund të merren kur një nxënës sillet keq ose pengon dukshëm një orë mësimi. Kodi i Disiplinës është i ndarë në dy seksione — Seksioni A: Klasat K–5 dhe Seksioni B: Klasat 6–12 — për të siguruar që të merren parasysh mosha dhe pjekuria e përgjithshme e nxënësit. Disa shkelje mund të mos zbatohen për nxënësit në klasat K–3. Shkollat duhet të marrin në konsideratë moshën zhvillimore të nxënësit kur vendosin nëse nxënësi është përfshirë në sjellje të mbuluara nga Kodi i Disiplinës.

Shkeljet e renditura nuk janë gjithëpërfshirëse. Nxënësit që përfshihen në sjellje të papërshtatshme që nuk janë të listuara në Kodin e Disiplinës i nënshtrohen masave të përshtatshme disiplinore nga mësuesi, drejtori, ose Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose një i deleguar tjetër i Kancelarit ose Superintendenti i Komunitetit. Kjo bazohet në shkeljen e rregullave të shkollës dhe është në përputhje me standardet për adresimin e sjelljes së papërshtatshme të nxënësve të klasave K–12 siç ilustron këtu. Për të siguruar që stafi, nxënësit dhe prindërit të jenë në dijeni të të gjitha standardeve të pritshme të sjelljes, rregullat e shkollës duhet të jenë me shkrim, të disponueshme për të gjithë nxënësit dhe të komunikohen në një mënyrë të përshtatshme për moshën.

Kodi i Disiplinës parashikon masa përgjegjësie të shkallëzuara për nxënësit që përsërisin sjellje të papërshtatshme pavarësisht ndërhyrjeve të mëparshme dhe/ose vendosjes së masave disiplinore të përshtatshme. Masa më të rënda përgjegjësie do të përdoren për nxënësit që shfaqin një model sjelljesh të qëndrueshme problematike. Kurdo që është e mundur dhe e përshtatshme, para se të përdoren masa të tilla, zyrtarët e shkollës duhet të shterojnë përgjigje më pak të ashpra disiplinore në kombinim me mbështetje dhe ndërhyrje.

Ku dhe Kur Zbatohet Kodi i Disiplinës

Standardet e parashikuara në Kodin e Disiplinës zbatohen për sjelljen:

- në shkollë gjatë orarit mësimor;
- para dhe pas mësimi, ndërsa je në pronën e shkollës;
- gjatë udhëtimit me mjete të financuara nga NYCDOE;
- në të gjitha veprimtaritë e sponsorizuara nga shkolla; dhe
- jashtë pronës së shkollës, kur mund të dëshmohet se një sjellje ndikon negativisht në procesin arsimor ose rrezikon shëndetin, sigurinë, moralin ose mirëqenien e komunitetit shkollor.

Kur sjellja e papërshtatshme përfshin komunikim, gjeste ose shprehje, shkelja vlen për komunikime gojore, me shkrim ose elektronike, përfshirë por pa u kufizuar te mesazhet, emaillet dhe rrjetet sociale.

Trajtimi i Nevojave të Sjelljes të Fëmijët në Pre-K

Kodi i Disiplinës përcakton pritshmëri sjelljeje për nxënësit në klasat K–12. Kodi i Disiplinës nuk zbatohet për nxënësit në Pre-K. Departamenti i Arsimit dhe Administrata e NYC për Shërbimet e Fëmijëve janë të përkushtuara të sigurojnë që të gjithë fëmijët të dalin nga programet e fëmijërisë së hershme të përgatitur për të hyrë në kopsht gati për sukses akademik dhe të sjelljes. Për më shumë informacion rreth Menaxhimit të Sjelljes, shihni deklaratën e përbashkët të Administratës për Shërbimet e Fëmijëve dhe Departamentit të Arsimit mbi Udhëzimin Pozitiv të Sjelljes në faqen e Departamentit të Arsimit të [Early Childhood \(Fëmijëria e Hershme\)](https://infohub.nyced.org/docs/default-source/default-document-library/statement-on-positive-behavior-guidance.pdf) (<https://infohub.nyced.org/docs/default-source/default-document-library/statement-on-positive-behavior-guidance.pdf>).

SHKELJE SIPAS KODIT TË DISIPLINËS: KLASAT K-5

Niveli 1– Sjellje Jo-Bashkëpunuese/Jo-Bindëse

- A01 Mungesë në shkollë pa arsye të vlefshme (A–D)
- A02 Mosveshje e uniformës së kërkuar të shkollës (vlen vetëm për nxënësit e klasave në shkollat që kanë miratuar rregullore për uniformën dhe prindërit e të cilëve nuk kanë siguruar përjashtim) (A–D)
SHËNIM: Ju lutemi shihni edhe [NYCDOE Guidelines for Gender Inclusion \(Udhëzimet e NYCDOE për Përfshirjen Gjimore\)](https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/guidelines-on-gender/guidelines-on-gender-inclusion) (<https://www.schools.nyc.gov/school-life/policies-for-all/guidelines-on-gender/guidelines-on-gender-inclusion>).
- A03 Vonesë në shkollë (A–E)
- A04 Sjellja ose përdorimi në shkollë i sendeve në kundërshtim me rregulloren e NYCDOE ose të shkollës (A–E)
- A05 Mosqëndrimi në vendin e caktuar në ambientet e shkollës (A–E)
- A06 Sjellje në një mënyrë që pengon procesin arsimor (p.sh., krijimi i zhurmës së tepërt në klasë, bibliotekë ose korridor) (A–F)
- A07 Përfshirje në sjellje verbale të vrazhdë ose mosrespektuese (A–F)
- A08 Veshja e rrobave, mbulesave të kokës (p.sh., kapelë ose kapele), ose sendeve të tjera që janë të pasigurt ose shqetësues për procesin arsimor* (A–E)
*SHËNIM: Nëse ka dyshim nëse veshja ose mbulesa e kokës përfaqëson shprehje fetare, shkolla duhet të kontaktojë Drejtorin e Pezullimeve në Bashki (Borough Director of Suspension).
- A09 Afishimi ose shpërndarja e materialeve në ambientet e shkollës në kundërshtim me rregulloren me shkrim të NYCDOE dhe/ose rregullat e shkollës (A–E)
- A10 Përdorimi i kompjuterëve të shkollës, faksit, telefonave ose pajisjeve të tjera elektronike pa lejen përkatëse (A–E)

Mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësit mund të përdoren në vend të përgjigjeve disiplinore ose së bashku me to.

Mbështetje dhe Ndërhyrje (shih fq. 13–15)

- Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- Zgjidhja e konfliktit
- Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- Vlerësim Funkcional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (shih fq. 22)
- Konferencë udhëzuese
- Këshillim individual/në grup
- Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- Mentorim
- Kontaktim me prindërit
- Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes (PBIS)
- Referim te një organizatë e bazuar në komunitet (CBO)
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
- Praktika riparuese (shih fq. 16–17)
- Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- Të mësuarit social-emocional

Gama e Përgjigjeve të Mundshme Disiplinore* (shih fq. 17 dhe 24–25)

- A. Takim i stafit pedagogjik me nxënësin për të trajtuar shkeljen dhe ndikimin e saj
- B. Konferencë nxënës/mësues
- C. Takim zyrtar me nxënësin nga mbikëqyrësi përkatës (p.sh., zëvendësdrejtori, drejtori) për të trajtuar shkeljen dhe për të kuptuar ndikimin e saj
- D. Konferencë me prindin
- E. Përgjigje disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose “dreka komunitare”)
- F. Heqje nga ora nga mësuesi deri në një ditë për nxënësit në K–2 ose deri në katër ditë shkolle për nxënësit në 3–5 (nën kërkesën për pezullim minimal për nxënësit e klasave 3–5 kur ka 5 ose më shumë heqje gjatë një semestri ose katër ose më shumë gjatë një tremujori).

*SHËNIM: Hollësi të mëtejshme mbi **mbështetjet dhe ndërhyrjet** gjenden në **faqet 13–15**. Hollësi të mëtejshme mbi **përgjigjet disiplinore** gjenden në **faqet 23–24**.

Niveli 2 – Sjellje e Çrregullt

- A11 Posedim dhe/ose përdorim i cigareve, cigareve elektronike, shkrepeve, çakmakëve dhe/ose pajisjeve të avullimit (vape) (A–D)
- A12 Lojëra fati (Vetëm për Klasat 3–5: A–F)
- A13 Përdorim i gjuhës, gjesteve ose sjelljeve fyese, të turpshme, vulgare ose të pahijshme (A–F)
- A14 Gënjim, dhënie informacioni të rremë dhe/ose çorientim i personelit të shkollës (Klasat K–2: A–E) (Klasat 3–5: A–F)
- A15 Keqpërdorim i pronës së të tjerëve (A–F)
- A16 Përfshirje në ose shkakim i sjelljes shqetësuese në autobusin shkollor (A–E)
- A17 Largim nga ora ose nga ambientet e shkollës pa lejen e personelit mbikëqyrës (A–E)
- A18 Përfshirje në kontakt fizik të papërshtatshëm ose të padëshiruar, ose prekje të dikujt në një pjesë intime të trupit. (Vetëm për klasat K–3: (A–F) (Për Klasat 4–5, shih Shkeljen A28) (Për shtyrje, shtytje, etj., shih A24.)
- A19 Shkelja e Rregullores së Përdorimit të Internetit të Departamentit (p.sh., përdorimi i sistemit të Departamentit për qëllime jo-arsimore, shkelje sigurie/privatësie) (Klasat K–2: A–D) (Klasat 3–5: A–F)

Mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësit mund të përdoren në vend të përgjigjeve disiplinore ose së bashku me to.

Mbështetjet dhe Ndërhyrjet (shih fq. 13–15)

- Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- Zgjidhja e konfliktit
- Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- Vlerësim Funkcional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (shih faqen 22)
- Konferencë udhëzuese
- Këshillim individual/në grup
- Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- Mentorim
- Kontaktim me prindërit
- Ndërmjetësim mes bashkëmoshatarësh (Peer Mediation) (shih f. 17)
- Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes (PBIS)
- Referim te një organizatë e bazuar në komunitet (CBO)
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
- Praktika riparuese (shih faqet 16–17)
- Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- Të mësuarit social-emocional

Gama e Përgjigjeve të Mundshme Disiplinore* (shih fq. 17 dhe 24–25)

- A. Takim i stafit pedagogjik me nxënësin për të trajtuar shkeljen dhe ndikimin e saj
- B. Konferencë nxënës/mësues
- C. Takim zyrtar me nxënësin nga mbikëqyrësi përkatës (p.sh., zëvendës drejtori, drejtori) për të trajtuar shkeljen dhe për të kuptuar ndikimin e saj
- D. Konferencë me prindin
- E. Përgjigje disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose “dreka komunitare”)
- F. Heqje nga ora nga mësuesi deri në një ditë për nxënësit në K–2 ose deri në katër ditë shkolle për nxënësit në 3–5 (nën kërkesën për pezullim minimal për nxënësit e klasave 3–5 kur ka 5 ose më shumë heqje gjatë një semestri ose katër ose më shumë gjatë një tremujori).

***SHËNIM:** Hollësi të mëtejshme mbi **mbështetjet dhe ndërhyrjet** gjenden në **faqet 13–15**. Hollësi të mëtejshme mbi **përgjigjet disiplinore** gjenden në **faqet 23–24**.

Niveli 2 – Sjellje Penguese, Vijon

- A20 Përfshirje në pandershmëri akademike, që përfshin, por nuk kufizohet te:
- A21 Kopjimi (p.sh., kopjimi nga testi i tjetrit; përdorimi i materialeve gjatë testit pa autorizimin e personit që jep testin; bashkëpunimi me një nxënës tjetër gjatë testit pa leje; përdorimi me vetëdije, blerja, shitja, vjedhja, transportimi ose kërkimi, tërësisht ose pjesërisht, i përmbajtjes së një testi që nuk është administruar; zëvendësimi për një nxënës tjetër ose lejimi i një nxënësi tjetër të të zëvendësojë për të dhënë testin; rryshfetëdhënia për të siguruar një test që do të administrohet; ose sigurimi paraprak i kopjeve të testit ose i përgjigjeve të testit) (Klasat K–2: A–E) (Klasat 3–5: A–F)
- A22 Plagjiatura (përvetësimi i punës së tjetrit dhe përdorimi i saj si e vetja për vlerësim pa citimin/atribimin e kërkuar, p.sh., kopjimi i punës së shkruar nga interneti ose çdo burim tjetër) (Vetëm për klasat 4–5: A–F)
- A23 Koludim (përfshirje në bashkëpunim të rremë me një person tjetër në përgatitjen e një pune me shkrim për vlerësim) (Vetëm për Klasat 4–5: A–F)
- A24 Përdorim i papërshtatshëm i teknologjisë elektronike (p.sh., regjistrim audio/video pa autorizim) (Klasat K–2: A–E) (Klasat 3–5: A–F)

Mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësit mund të përdoren në vend të përgjigjeve disiplinore ose së bashku me to.

Mbështetje dhe Ndërhyrje (shih fq. 13–15)

- Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- Zgjidhja e konfliktit
- Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- Vlerësim Funkcional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (shih faqen 22)
- Konferencë udhëzuese
- Këshillim individual/në grup
- Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- Mentorim
- Kontaktim me prindërit
- Ndërmjetësim mes bashkëmoshatarësh (Peer Mediation) (shih f. 17)
- Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes (PBIS)
- Referim te një organizatë e bazuar në komunitet (CBO)
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
- Praktika riparuese (shih faqet 16–17)
- Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- Të mësuarit social-emocional

Gama e Përgjigjeve të Mundshme Disiplinore* (shih fq. 17 dhe 24–25)

- A. Takim i stafit pedagogjik me nxënësin për të trajtuar shkeljen dhe ndikimin e saj
- B. Konferencë nxënës/mësues
- C. Takim zyrtar me nxënësin nga mbikëqyrësi përkatës (p.sh., zëvendës drejtori, drejtori) për të trajtuar shkeljen dhe për të kuptuar ndikimin e saj
- D. Konferencë me prindin
- E. Përgjigje disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose “dreka komunitare”)
- F. Heqje nga ora nga mësuesi deri në një ditë për nxënësit në K–2 ose deri në katër ditë shkolle për nxënësit në 3–5 (nën kërkesën për pezullim minimal për nxënësit e klasave 3–5 kur ka 5 ose më shumë heqje gjatë një semestri ose katër ose më shumë gjatë një tremujori).

***SHËNIM:** Hollësi të mëtejshme mbi **mbështetjet dhe ndërhyrjet** gjenden në **faqet 13–15**. Hollësi të mëtejshme mbi **përgjigjet disiplinore** gjenden në **faqet 23–24**.

Niveli 3 – Sjellje Penguese

- A25 Mosbindje ose kundërshtim ndaj autoritetit/urdhrit të ligjshëm të personelit të shkollës ose agjentëve të sigurisë së shkollës, në një mënyrë që pengon në mënyrë të konsiderueshme procesin arsimor ose autoritetin e mësuesit dhe/ose paraqet rrezik për komunitetin shkollor (Klasat K–3: A–F) (Klasat 4–5: A–F, G vetëm me autorizim)
SHËNIM: Kjo sjellje nuk përfshin Nivelin 1 ose 2, sjellje jo-bashkëpunuese/jo-bindëse ose të çrregullt, si p.sh. përdorimi i gjuhës fyese, A13; veshja e rrobave të ndaluara, A08; ose sjellja e artikujve të ndaluar në shkollë, A04)
SHËNIM: Drejtoret duhet të marrin paraprakisht miratimin me shkrim nga Zyra e Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë përpara se të autorizojnë Pezullim nga Drejtori për A22.
- A26 Përdorimi i fyerjeve (slurs) mbi bazën e racës, etnisë, ngjyrës, besimit/creed, origjinës kombëtare, statusit të qytetarisë/imigracionit, peshës, fesë, gjinisë, identitetit gjinor, shprehjes gjinore, orientimit seksual ose aftësisë së kufizuar (Klasat K–2: A–E) (Klasa 3: A–F) (Klasat 4–5: A–I)
- A27 Shtyrje, shtytje ose përfshirje në një përplasje të vogël ose sjellje të ngjashme konfrontuese fizike ndaj nxënësve apo personelit të shkollës (p.sh., kalimi me forcë pranë një personi), ose hedhje e një objekti (p.sh., shkumës), ose pështymë ndaj një personi (për sjellje më serioze agresive fizike, shih A33) (Klasat K–3: A–F) (Klasat 4–5: A–G)
- A28 Sjellja e personave të paautorizuar në shkollë ose lejimi i vizitorëve të paautorizuar të hyjnë në shkollë, në kundërshtim me rregullat e shkruara të shkollës (Klasat K–2: A–E) (Klasa 3: A–F) (Klasat 4–5: A–I)
- A29 Mbatje me vetëdije e pronës së tjetrit pa autorizim (Klasat K–3: A–F) (Klasat 4–5: A–I)

Mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësit mund të përdoren në vend të përgjigjeve disiplinore ose së bashku me to.

Mbështetjet dhe Ndërhyrje (shih fq. 13–15)

- Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- Zgjidhja e konfliktit
- Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- Vlerësim Funkcional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (shih faqen 22)
- Konferencë udhëzuese
- Këshillim individual/në grup
- Plani i Individualizuar i Mbështetjes (ISP)
- Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- Mentorim
- Kontaktim me prindërit
- Ndërmjetësim mes bashkëmoshatarësh (Peer Mediation) (shih f. 17)
- Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes (PBIS)
- Referim te një organizatë e bazuar në komunitet (CBO)
- Referim te shërbimet e këshillimit për bullizëm (përfshirë të bazuar në paragjykim), frikësim ose ngacmim
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
- Praktika riparuese (shih faqet 16–17)
- Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- Të mësuarit social-emocional

Gama e Përgjigjeve të Mundshme Disiplinore*

(shih fq. 17 dhe 24–25)

- A. Takim i stafit pedagogjik me nxënësin për të trajtuar shkeljen dhe ndikimin e saj
- B. Konferencë nxënës/mësues
- C. Takim zyrtar me nxënësin nga mbikëqyrësi përkatës (p.sh., zëvendës drejtori, drejtori) për të trajtuar shkeljen dhe për të kuptuar ndikimin e saj
- D. Konferencë me prindin
- E. Përgjigje disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose “dreka komunitare”)
- F. Heqje nga ora nga mësuesi deri në një ditë për nxënësit në K–2 ose deri në katër ditë shkolle për nxënësit në 3–5 (nën kërkesën për pezullim minimal për nxënësit e klasave 3–5 kur ka 5 ose më shumë heqje gjatë një semestri ose katër ose më shumë gjatë një tremujori).
- G. Pezullim nga Drejtori për një deri në pesë ditë shkolle
- H. Pezullim nga Superintendenti që rezulton në rikthim të menjëhershëm me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- I. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë të fiksuar prej gjashtë deri në dhjetë ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin

***SHËNIM:** Hollësi të mëtejshme mbi **mbështetjet dhe ndërhyrjet** gjenden në **faqet 13–15**. Hollësi të mëtejshme mbi **përgjigjet disiplinore** gjenden në **faqet 23–24**.

Niveli 3 – Sjellje Penguese, Vijon

- A30 Ndërhyrje, ndryshim ose falsifikim i një regjistri apo dokumenti të shkollës me çfarëdoq metode, përfshirë, por pa u kufizuar te, akses kompjuterik ose mjete të tjera elektronike (Klasat K–3: A–E) (Klasat 4–5: A–I)
- A31 Përfshirje në kontakt fizik të papërshtatshëm ose të padëshiruar, ose prekje të dikujt në një pjesë intime të trupit. Vetëm për klasat 4–5: A–I) (Për shtyrje, shtytje, etj., përdorni A24.)
SHËNIM: Kjo shkelje A-28 nuk zbatohet për nxënësit në klasat K–3.
- A32 Përfshirje në sjellje të lidhura me banda (p.sh., veshje/ekspozim i simboleve ose aksesoreve të bandave, shkrim grafitesh, bërje gjestesh ose shenjash) (Vetëm për klasat 4–5: A–F)
SHËNIM: Për të përcaktuar nëse sjellja lidhet me banda, zyrtarët e shkollës mund të konsultohen me Njësinë për Banda të Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë.
SHËNIM: Kjo shkelje nuk zbatohet për nxënësit në klasat K–3, shiko shkeljen A18
- A33 Përfshirje në vandalizëm, grafitë ose dëm të qëllimshëm ndaj pronës së shkollës ose pronës që i përket stafit, nxënësve ose të tjerëve (Klasat K–3:) A–F) (Klasat 4–5: C–F, G–I vetëm nëse ka dëm të konsiderueshëm ndaj pronës së shkollës ose pronës së një personi tjetër
- A34 Postimi ose shpërndarja e materialeve shpifëse ose literaturës shpifëse (përfshirë postimin e tillë në internet) (Vetëm për klasat 4–5: C–I)
SHËNIM: Kjo shkelje nuk zbatohet për nxënësit në klasat K–3.

Mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësit mund të përdoren në vend të përgjigjeve disiplinore ose së bashku me to.

Mbështetje dhe Ndërhyrje (shih fq. 13–15)

- Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- Zgjidhja e konfliktit
- Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- Vlerësim Funkcional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (shih faqen 22)
- Konferencë udhëzuese
- Këshillim individual/në grup
- Plani i Individualizuar i Mbështetjes (ISP)
- Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- Mentorim
- Kontaktim me prindërit
- Ndërmjetësim mes bashkëmoshatarësh (Peer Mediation) (shih f. 17)
- Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes (PBIS)
- Referim te një organizatë e bazuar në komunitet (CBO)
- Referim te shërbimet e këshillimit për bullizëm (përfshirë të bazuar në paragjykim), frikësim ose ngacmim
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
- Praktika riparuese (shih faqet 16–17)
- Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- Të mësuarit social-emocional

Gama e Përgjigjeve të Mundshme Disiplinore*

(shih fq. 17 dhe 24–25)

- A. Takim i stafit pedagogjik me nxënësin për të trajtuar shkeljen dhe ndikimin e saj
- B. Konferencë nxënës/mësues
- C. Takim zyrtar me nxënësin nga mbikëqyrësi përkatës (p.sh., zëvendës drejtori, drejtori) për të trajtuar shkeljen dhe për të kuptuar ndikimin e saj
- D. Konferencë me prindin
- E. Përgjigje disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose “dreka komunitare”)
- F. Heqje nga ora nga mësuesi deri në një ditë për nxënësit në K–2 ose deri në katër ditë shkolle për nxënësit në 3–5 (nën kërkesën për pezullim minimal për nxënësit e klasave 3–5 kur ka 5 ose më shumë heqje gjatë një semestri ose katër ose më shumë gjatë një tremujori).
- G. Pezullim nga Drejtori për një deri në pesë ditë shkolle
- H. Pezullim nga Superintendenti që rezulton në rikthim të menjëhershëm me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- I. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë të fiksuar prej gjashtë deri në dhjetë ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin

***SHËNIM:** Hollësi të mëtejshme mbi **mbështetjet dhe ndërhyrjet** gjenden në **faqet 13–15**. Hollësi të mëtejshme mbi **përgjigjet disiplinore** gjenden në **faqet 23–24**.

Adresimi i Sjelljeve të Nivelit 4 dhe 5

Ky kod progresiv i sjelljes bazohet në përdorimin njëkohësisht të mbështetjeve/ndërhyrjeve me një përgjigje disiplinore për të adresuar sjelljen e papërshtatshme të nxënësit, në mënyrë që nxënësit të mësojnë nga sjellja e tyre. Shkalla Progresive e Mbështetjes dhe Përgjigjeve Disiplinore kërkon parandalim universal për të gjithë nxënësit dhe identifikim të hershëm të nxënësve që kanë nevojë për mbështetje shtesë dhe/ose specifike.

Shkollat duhet t'i trajtojnë sjelljet e Nivelit 4 dhe 5 në përputhje me Shkallën Progresive të Mbështetjes dhe Përgjigjeve Disiplinore dhe qasjen progresive ndaj disiplinës të përcaktuar në këtë Kod të Disiplinës. Kodi i Disiplinës parashikon një gamë përgjigjesh disiplinore për këto lloje sjelljesh, për t'u siguruar që merren parasysh të gjithë faktorët përkatës kur përcaktohet përgjigjja e duhur.

Pezullimet e superintendentit për më shumë se 20 ditë shkolle mund të vendosen vetëm kur kërkohen me ligj ose për shkelje të Nivelit 5 që përfshijnë sjellje seriozisht të rrezikshme dhe/ose të dhunshme, kur rrethanat e justifikojnë një pezullim më të gjatë. Të gjitha pezullimet mbi 20 ditë shkolle kërkojnë miratim nga Senior Executive Director of the Office of Safety and Youth Development (Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë) ose një i deleguar tjetër i Chancellor (Kancelarit) ose Community Superintendent (Superintendentit të Komunitetit).

Hollësi të mëtejshme mbi mbështetjet dhe ndërhyrjet gjenden në faqet 13–15. Hollësi të mëtejshme për përgjigjet disiplinore dhe sjelljen seriozisht të rrezikshme dhe/ose të dhunshme gjenden në faqet 21–25.

Niveli 4 – Sjellje Agresive ose Lënduese/Dëmtuese

- A35 Postim, shpërndarje, shfaqje ose ndarje materiali/literature që përmban kërcënim dhune, lëndimi ose dëmi, ose që përshkruan akte dhune ndaj nxënësve ose stafit, ose imazhe të pahijshme, vulgare ose të paturpshme të nxënësve ose stafit (përfshirë, por pa u kufizuar te postimi i tillë në internet) (Klasat K–2: A–F) (Klasat 3–5: D–I)
- A36 Përfshirje në sjellje agresive fizike tjetër nga përplasjet e vogla të përshkruara te A24, e cila krijon rrezik të konsiderueshëm për lëndim ose rezulton në lëndim të lehtë (Klasat K–2: A–F) (Klasat 3–5: D–J)
- A37 Detyrim, kërcënim, planifikim ose nxitje e një akti dhune, lëndimi ose dëmi ndaj të tjerëve (Klasat K–2: A–F) (Klasat 3–5: D–J)
- A38 Përfshirje në sjellje në autobusin shkollor që krijon rrezik të konsiderueshëm për lëndim ose rezulton në lëndim (Klasat K–2: A–F, G vetëm kur sjellja përsëritet dhe përfshin dhunë fizike) (Klasa 3: D–G) (Klasat 4–5: D–J)
SHËNIM: Nxënësit mund të përjashtohen edhe nga autobusi sipas Rregullores së Kancelarit A-801.
- A39 Përfshirje në ngacmim, frikësim dhe/ose bullizëm, përfshirë përdorimin e komunikimit elektronik (cyberbullying); sjellje të tilla përfshijnë, por nuk kufizohen te: dhunë fizike; ndjekje ngacmuese; sjellje verbale, me shkrim ose fizike që kërcënojnë tjetrin me dëm; përpjekje për të detyruar një nxënës ose anëtar stafi të bëjë diçka; hazing (praktika poshtëruese dhe tallëse); tallje; përjashtim nga grupet e moshatarëve me synim poshtërimin ose izolimin; përdorim gjuhësh fyese ose bërie shakash fyese apo thirrje me nofkë për të poshtëruar ose ngacmuar (Klasat K–2: A–F, G vetëm kur sjellja përsëritet dhe përfshin dhunë fizike) (Klasa 3: D–G) (Klasat 4–5: D–J)

Mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësit mund të përdoren paralelisht me përgjigjet disiplinore.

Mbështetje dhe Ndërhyrje (shih fq. 13–15)

- Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- Zgjidhja e konfliktit
- Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- Vlerësim Funksional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (shih faqen 22)
- Konferencë udhëzuese
- Këshillim individual/në grup
- Plani i Individualizuar i Mbështetjes (ISP)
- Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- Mentorim
- Kontaktim me prindërit
- Ndërmjetësim mes bashkëmoshatarësh (Peer Mediation) (shih f. 17)
- Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes (PBIS)
- Referim te një organizatë e bazuar në komunitet (CBO)
- Referim te shërbimet e këshillimit për bullizëm (përfshirë të bazuar në paragjykim), frikësim ose ngacmim
- Referim te shërbimet e këshillimit për abuzim në marrëdhëniet mes të rinjve ose dhunë seksuale
- Referim te shërbimet e mbështetjes për shëndetin mendor
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
- Praktika riparuese (shih faqet 16–17)
- Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- Të mësuarit social-emocional

Gama e Përgjigjeve të Mundshme Disiplinore* (shih fq. 17 dhe 24–25)

- A. Takim i stafit pedagogjik me nxënësin për të trajtuar shkeljen dhe ndikimin e saj
- B. Konferencë nxënës/mësues
- C. Takim zyrtar me nxënësin nga mbikëqyrësi përkatës (p.sh., zëvendës drejtori, drejtori) për të trajtuar shkeljen dhe për të kuptuar ndikimin e saj
- D. Konferencë me prindin
- E. Përgjigje disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose “dreka komunitare”)
- F. Heqje nga ora nga mësuesi deri në një ditë për nxënësit në K–2 ose deri në katër ditë shkolle për nxënësit në 3–5 (nën kërkesën për pezullim minimal për nxënësit e klasave 3–5 kur ka 5 ose më shumë heqje gjatë një semestri ose katër ose më shumë gjatë një tremujori).
- G. Pezullim nga Drejtori për një deri në pesë ditë shkolle
- H. Pezullim nga Superintendenti që rezulton në rikthim të menjëhershëm me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- I. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë të fiksuar prej gjashtë deri në dhjetë ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- J. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë prej 11–15 ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin

*SHËNIM: Hollësi të mëtejshme mbi mbështetjet dhe ndërhyrjet gjenden në faqet 13–15. Hollësi të mëtejshme mbi përgjigjet disiplinore gjenden në faqet 23–24.

Niveli 4 – Sjellje Agresive ose Lënduese/Dëmtuese, Vijon

- A40 Përfshirje në ngacmim, frikësim dhe/ose bullizëm, përfshirë përdorimin e komunikimit elektronik për të kryer këtë sjellje (bullizëm online), mbi bazën e racës, ngjyrës, besimit, fesë, praktikave fetare, etnisë, origjinës kombëtare, statusit të qytetarisë/immigracionit, gjinisë, identitetit gjinor, shprehjes gjinore, orientimit seksual, aftësisë së kufizuar ose peshës; sjellje të tilla përfshijnë, por nuk kufizohen te: dhunë fizike; ndjekje ngacmuese; sjellje verbale, me shkrim ose fizike që kërcënojnë tjetrin me dëm; përpjekje për të detyruar një nxënës apo anëtar stafi të bëjë diçka; rituale/praktika poshtëruese të inicimit (hazing); tallje; përjashtim nga grupet e moshatarëve me synim poshtërimin ose izolimin; përdorim gjuhe fyese, bërje shakash fyese ose thirrje me nafka për të poshtëruar ose ngacmuar (Klasat K–2: A–F, G vetëm kur sjellja përsëritet dhe përfshin dhunë fizike) (Klasa 3: D–G) (Klasat 4–5: D–J)
- A41 Bërja e komenteve me natyrë seksuale, nënkuptimeve, propozimeve ose vërejtjeve të ngjashme, ose përfshirje në sjellje joverbale ose fizike me natyrë seksuale (p.sh., prekje, përkëdhelje, gërricje, sjellje publike të pahijshme, ose dërgim/postim mesazhesh ose imazhesh me nënkuptime seksuale) (Vetëm për klasat 4–5: D–J)
- A42 Posedim i substancave të kontrolluara ose medikamenteve me recetë pa autorizimin e duhur, drogave të paligjshme, halucinogjenëve sintetike, pajisjeve për drogë dhe/ose alkoolit. (Klasat K–2: D–F) (Klasat 3–5: D–J)

Mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësit mund të përdoren paralelisht me përgjigjet disiplinore.

Mbështetje dhe Ndërhyrje (shih fq. 13–15)

- Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- Zgjidhja e konfliktit
- Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- Vlerësim Funkcional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (shih faqen 22)
- Konferencë udhëzuese
- Këshillim individual/në grup
- Plani i Individualizuar i Mbështetjes (ISP)
- Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- Mentorim
- Kontaktim me prindërit
- Ndërmjetësim mes bashkëmoshatarësh (Peer Mediation) (shih f. 17)
- Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes (PBIS)
- Referim te shërbimi përkatës i këshillimit për abuzimin me substanca.
- Referim te një organizatë e bazuar në komunitet (CBO)
- Referim te shërbimet e këshillimit për bullizëm (përfshirë të bazuar në paragjykim), frikësim ose ngacmim
- Referim te shërbimet e këshillimit për abuzim në marrëdhëniet mes të rinjve ose dhunë seksuale
- Referim te shërbimet e mbështetjes për shëndetin mendor
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
- Referim te Programi (SAPIS) – Specialistët e Parandalimit dhe Ndërhyrjes për Abuzimin me Substanca
- Praktika riparuese (shih faqet 16–17)
- Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- Të mësuarit social-emocional

Gama e Përgjigjeve të Mundshme Disiplinore* (shih fq. 17 dhe 24–25)

- A. Takim i stafit pedagogjik me nxënësin për të trajtuar shkeljen dhe ndikimin e saj
- B. Konferencë nxënës/mësues
- C. Takim zyrtar me nxënësin nga mbikëqyrësi përkatës (p.sh., zëvendës drejtori, drejtori) për të trajtuar shkeljen dhe për të kuptuar ndikimin e saj
- D. Konferencë me prindin
- E. Përgjigje disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose “dreka komunitare”)
- F. Heqje nga ora nga mësuesi deri në një ditë për nxënësit në K–2 ose deri në katër ditë shkolle për nxënësit në 3–5 (nën kërkesën për pezullim minimal për nxënësit e klasave 3–5 kur ka 5 ose më shumë heqje gjatë një semestri ose katër ose më shumë gjatë një tremujori).
- G. Pezullim nga Drejtori për një deri në pesë ditë shkolle
- H. Pezullim nga Superintendenti që rezulton në rikthim të menjëhershëm me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- I. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë të fiksuar prej gjashtë deri në dhjetë ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- J. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë prej 11–15 ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin

***SHËNIM:** Hollësi të mëtejshme mbi **mbështetjet dhe ndërhyrjet** gjenden në **faqet 13–15**. Hollësi të mëtejshme mbi **përgjigjet disiplinore** gjenden në **faqet 23–24**.

Niveli 4 – Sjellje Agresive ose Lënduese/Dëmtuese, Vijon

- A43 Marrje ose përpjekje për të marrë pa autorizim pronë që i përket një tjetri ose shkollës, pa përdorur forcë ose sjellje frikësuese (Klasat K–2: A–F), (Klasat 3–5: D–J)
- A44 Aktivizim i rremë i alarmit të zjarrit ose alarmit tjetër për fatkeqësi (Klasat K–2 A–F) (Klasat 3–5: D–I)
- A45 Bërje e një kërcënimi me bombë. (Klasat K–2: A–F) (Klasat 3–5: D–I)
- A46 Krijim i një rreziku të konsiderueshëm për lëndim serioz, qoftë duke u përfshirë në sjellje të pakujdesshme, dhe/ose duke përdorur një objekt që duket i aftë të shkaktojë lëndim fizik (p.sh., çakmak, tokëz rripi, çadër, ose tregues lazer). (Klasat K–2: A–F) (Klasat 3–5: D–J)
- A47 Shkaktim i një lëndimi serioz, qoftë duke u përfshirë në sjellje të pakujdesshme, dhe/ose duke përdorur një objekt që duket i aftë të shkaktojë lëndim fizik (p.sh., çakmak, tokëz rripi, çadër, ose tregues lazer) (Klasat K–2: D–F, G vetëm kur sjellja përsëritet dhe përfshin dhunë fizike) (Klasa 3–5: D–J)
- A48 Nxitje/shkaktim i një trazire. (Klasat K–2: D–F) (Klasat 3–5: D–J)
- A49 Posedim, ekspozim ose shitje e çdo arme siç përkufizohet në Kategorinë II (Klasat K–2: D–F) (Klasat 3–5: D–J)
SHËNIM: Para se të kërkohet pezullim për posedim të një sendi të listuar në Kategorinë II që mund të ketë qëllim tjetër përveç shkaktimit të dëmtimit fizik, p.sh., një limë thonjsh, drejtori duhet të shqyrtojë nëse ka faktorë lehtësues. Për më tepër, drejtori duhet të vlerësojë nëse një armë imitimi duket “reale”, duke marrë parasysh ngjyrën, madhësinë, formën, pamjen dhe peshën.
- A50 Përdorimi i substancave të kontrolluara ose i medikamenteve me recetë pa autorizimin përkatës, ose përdorimi i drogave të paligjshme, halucinogjenëve sintetikë dhe/ose alkoolit (Klasat K–2: D) (Klasat 3–5: D–J)

Mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësit mund të përdoren paralelisht me përgjigjet disiplinore.

Mbështetje dhe Ndërhyrje (shih fq. 13–15)

- Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- Zgjidhja e konfliktit
- Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- Vlerësim Funkcional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (shih faqen 22)
- Konferencë udhëzuese
- Këshillim individual/në grup
- Plani i Individualizuar i Mbështetjes (ISP)
- Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- Mentorim
- Kontaktim me prindërit
- Ndërmjetësim mes bashkëmoshatarësh (Peer Mediation) (shih f. 17)
- Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes (PBIS)
- Referim te shërbimi përkatës i këshillimit për abuzimin me substanca.
- Referim te një organizatë e bazuar në komunitet (CBO)
- Referim te shërbimet e këshillimit për bullizëm (përfshirë të bazuar në paragjykim), frikësim ose ngacmim
- Referim te shërbimet e këshillimit për të rinj Referim te shërbimet e mbështetjes për shëndetin mendor.
- Referim te shërbimet e mbështetjes për shëndetin mendor
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
- Referim te Programi (SAPIS) – Specialistët e Parandalimit dhe Ndërhyrjes për Abuzimin me Substanca
- Praktika riparuese (shih faqet 16–17)
- Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- Të mësuarit social-emocional

Gama e Përgjigjeve të Mundshme Disiplinore* (shih fq. 17 dhe 24–25)

- A. Takim i stafit pedagogjik me nxënësin për të trajtuar shkeljen dhe ndikimin e saj
- B. Konferencë nxënës/mësues
- C. Takim zyrtar me nxënësin nga mbikëqyrësi përkatës (p.sh., zëvendësdrejtori, drejtori) për të trajtuar shkeljen dhe për të kuptuar ndikimin e saj
- D. Konferencë me prindin
- E. Përgjigje disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose “dreka komunitare”)
- F. Heqje nga ora nga mësuesi deri në një ditë për nxënësit në K–2 ose deri në katër ditë shkolle për nxënësit në 3–5 (nën kërkesën për pezullim minimal për nxënësit e klasave 3–5 kur ka 5 ose më shumë heqje gjatë një semestri ose katër ose më shumë gjatë një tremujori).
- G. Pezullim nga Drejtori për një deri në pesë ditë shkolle
- H. Pezullim nga Superintendenti që rezulton në rikthim të menjëhershëm me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- I. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë të fiksuar prej gjashtë deri në dhjetë ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- J. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë prej 11–15 ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin

*SHËNIM: Hollësi të mëtejshme mbi mbështetjet dhe ndërhyrjet gjenden në faqet 13–15. Hollësi të mëtejshme mbi përgjigjet disiplinore gjenden në faqet 23–24.

Niveli 5 – Sjellje Seriozisht e Rrezikshme ose e Dhunshme

- A51 Nisja e një zjarri (Klasat K–2:) D–F, G vetëm kur sjellja përsëritet (Klasa 3: D–J) (Klasat 4–5: D–K)
- A52 Përdorimi i forcës për të marrë ose për të tentuar të marrë pronën që i përket tjetrit (Klasat K–2: D–F, G vetëm kur sjellja përsëritet dhe përfshin dhunë fizike) (Klasa 3: D–J, G–J vetëm kur sjellja përfshin dhunë fizike) (Klasa 4–5: D–K)
- A53 Përdorimi i forcës kundër, ose shkaktimi/tentimi për të shkaktuar lëndim serioz ndaj personelit të shkollës ose rojeve të sigurisë së shkollës (Klasat K–2: D–F, G vetëm kur sjellja përsëritet dhe përfshin dhunë fizike) (Klasa 3: D–J) (Klasat 4–5: E–K)
- A54 Përdorim i forcës ekstreme kundër ose shkaktim/tentim për të shkaktuar lëndim serioz ndaj nxënësve ose të tjerëve (Klasat K–2: D–F, G vetëm kur sjellja përsëritet dhe përfshin dhunë fizike) (Klasa 3–5: D–K)

Mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësit mund të përdoren paralelisht me përgjigjet disiplinore.

Mbështetje dhe Ndërhyrje (shih fq. 13–15)

- Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- Zgjidhja e konfliktit
- Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- Vlerësim Funksional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (faqe 22)
- Konferencë udhëzuese
- Këshillim individual/në grup
- Plani i Individualizuar i Mbështetjes (ISP)
- Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- Mentorim
- Kontaktim me prindërit
- Ndërmjetësim mes bashkëmoshatarësh (Peer Mediation) (shih f. 17)
- Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes
- Referim te shërbimet përkatëse të këshillimit për abuzim me substanca
- Referim te një organizatë e bazuar në komunitet
- Referim te shërbimet e këshillimit për bullizëm (përfshirë të bazuar në paragjykim), frikësim ose ngacmim
- Referim te shërbimet e këshillimit për abuzim në marrëdhëniet mes të rinjve ose dhunë seksuale
- Referim te shërbimet e mbështetjes për shëndetin mendor
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
- Referim te Programi (SAPIS) – Specialistët e Parandalimit dhe Ndërhyrjes për Abuzimin me Substanca
- Praktika riparuese (shih faqet 16–17)
- Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- Të mësuarit social-emocional

Gama e Përgjigjeve të Mundshme Disiplinore* (shih fq. 17 dhe 24–25)

- D. Konferencë me prindin
- E. Përgjigje disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose “dreka komunitare”)
- F. Heqje nga ora nga mësuesi deri në një ditë për nxënësit në K–2 ose deri në katër ditë shkolle për nxënësit në 3–5 (nën kërkesën për pezullim minimal për nxënësit e klasave 3–5 kur ka 5 ose më shumë heqje gjatë një semestri ose katër ose më shumë gjatë një tremujori).
- G. Pezullim nga Drejtori për një deri në pesë ditë shkolle
- H. Pezullim nga Superintendenti që rezulton në rikthim të menjëhershëm me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- I. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë të fiksuar prej gjashtë deri në dhjetë ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- J. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë prej 11–15 ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- K. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë prej 16–20 ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- L. Për rastet kur ligji kërkon, ose rrethanat e justifikojnë, vendosjen e një periudhe pezullimi më të gjatë se 20 ditë, shihni faqet 24–25.

***SHËNIM:** Hollësi të mëtejshme mbi **mbështetjet dhe ndërhyrjet** gjenden në **faqet 13–15**. Hollësi të mëtejshme mbi **përgjigjet disiplinore** gjenden në **faqet 23–24**.

Niveli 5– Sjellje Seriozisht e Rrezikshme ose e Dhunshme, Vijn

- A55 Nxitje/pjesëmarrje me një ose më shumë persona në një incident dhune në grup (Klasat K–2: D–F, G vetëm kur sjellja përsëritet dhe përfshin dhunë fizike) (Klasa 3: D– J, G–J vetëm kur sjellja përfshin dhunë fizike) (Klasa 4– 5: D–K)
- A56 Përfshirje në sjellje të rrezikshme ose të dhunshme të lidhur me banda (Klasa 3: A–F) (Klasat 4–5: A–H)
SHËNIM: Për të përcaktuar nëse sjellja lidhet me banda, zyrtarët e shkollës mund të konsultohen me Njësinë për Banda të Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë.
SHËNIM: Kjo shkelje nuk zbatohet për nxënësit në klasat K–2.
- A57 Agresion fizik me natyrë seksuale/detyrim ose detyrimi i një tjetri të përfshihet në aktivitet seksual (Vetëm për Klasat 4–5: H–L)
- A58 Shitja ose shpërndarja e drogave të paligjshme ose substancave të kontrolluara dhe/ose alkoolit (Klasat K–2: D–F) (Klasa 3: D–K) (Klasat 4–5: E–K)

Mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësit mund të përdoren paralelisht me përgjigjet disiplinore.

Mbështetje dhe Ndërhyrje (shih fq. 13–15)

- Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- Zgjidhja e konfliktit
- Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- Vlerësim Funkcional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (shih faqen 22)
- Konferencë udhëzuese
- Këshillim individual/në grup
- Plani i Individualizuar i Mbështetjes (ISP)
- Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- Mentorim
- Kontaktim me prindërit
- Ndërmjetësim mes bashkëmoshatarësh (Peer Mediation) (shih f. 17)
- Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes (PBIS)
- Referim te shërbimet përkatëse të këshillimit për abuzim me substanca
- Referim te një organizatë e bazuar në komunitet (CBO)
- Referim te shërbimet e këshillimit për bullizëm (përfshirë të bazuar në paragjykim), frikësim ose ngacmim
- Referim te shërbimet e këshillimit për abuzim në marrëdhëniet mes të rinjve ose dhunë seksuale
- Referim te shërbimet e mbështetjes për shëndetin mendor
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
- Referim te Programi (SAPIS) – Specialistët e Parandalimit dhe Ndërhyrjes për Abuzimin me Substanca
- Praktika riparuese (shih faqet 16–17)
- Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- Të mësuarit social-emocional

Gama e Përgjigjeve të Mundshme Disiplinore* (shih fq. 17 dhe 24–25)

- D. Konferencë me prindin
- E. Përgjigje disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose “dreka komunitare”)
- F. Heqje nga ora nga mësuesi deri në një ditë për nxënësit në K–2 ose deri në katër ditë shkolle për nxënësit në 3–5 (nën kërkesën për pezullim minimal për nxënësit e klasave 3–5 kur ka 5 ose më shumë heqje gjatë një semestri ose katër ose më shumë gjatë një tremujori).
- G. Pezullim nga Drejtori për një deri në pesë ditë shkolle
- H. Pezullim nga Superintendenti që rezulton në rikthim të menjëhershëm me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- I. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë të fiksuar prej gjashtë deri në dhjetë ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- J. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë prej 11–15 ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- K. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë prej 16–20 ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- L. Për rastet kur ligji kërkon, ose rrethanat e justifikojnë, vendosjen e një periudhe pezullimi më të gjatë se 20 ditë, shihni faqet 24–25.

*SHËNIM: Hollësi të mëtejshme mbi **mbështetjet dhe ndërhyrjet** gjenden në **faqet 13–15**. Hollësi të mëtejshme mbi **përgjigjet disiplinore** gjenden në **faqet 23–24**.

Niveli 5– Sjellje Seriozisht e Rrezikshme ose e Dhunshme, Vijn

- A59 Posedimi ose shitja e çdo arme siç përkufizohet në Kategorinë I, përveç një arme zjarri, bombe ose lënde shpërthyes (Klasat K-2: D–F; G për sjelljen në mënyrë të përsëritur të një arme) (Klasa 3: D–K) (Klasat 4-5: E–K)
- A60 Kërcënim për të përdorur një armë siç përkufizohet në Kategorinë II për të tentuar të shkaktojë lëndim ndaj personelit të shkollës, nxënësve ose të tjerëve (Klasat K-2: D–F) (Klasat 3: D–K) (Klasat 4-5: E–K) SHËNIM: Shihni faqen 25 për më shumë informacion.
- A61 Kërcënim për të përdorur një armë siç përkufizohet në Kategorinë I, përveç një arme zjarri, bombe ose lënde tjetër shpërthyes, për të tentuar të shkaktojë lëndim ndaj personelit të shkollës, nxënësve ose të tjerëve (Klasat K-2: D–F) (Klasat 3: D–K) (Klasat 4-5: E–K)
- A62 Përdorimi i çdo arme siç përkufizohet në Kategorinë I ose Kategorinë II, përveç një arme zjarri, bombe ose lënde tjetër shpërthyes, për të shkaktuar lëndim ndaj personelit të shkollës, nxënësve ose të tjerëve (Klasat K-2: D–G) (Klasa 3: D–L) (Klasat 4-5: H–L)
- A63 Posedim ose përdorim i një arme zjarri, bombe ose lënde tjetër shpërthyes, siç përkufizohet në Kategorinë I.
SHËNIM: Për A60, Drejtori Ekzekutiv i Lartë i Zyrës së Sigurisë dhe Zhvillimit të Rinisë ose një i deleguar tjetër i Kancelarit ose Superintendit të Komunitetit mund ta modifikojë pezullimin, me shkrim, rast pas rasti. (L)

Mbështetjet dhe ndërhyrjet për nxënësit mund të përdoren paralelisht me përgjigjet disiplinore.

Mbështetje dhe Ndërhyrje (shih fq. 13–15)

- Zgjidhje bashkëpunuese e problemit
- Shërbim në komunitet (me pëlqimin e prindit)
- Zgjidhja e konfliktit
- Hartimi i kontratës individuale të sjelljes
- Vlerësim Funkcional i Sjelljes (FBA) / Plan Ndërhyrjeje të Sjelljes (BIP) (shih faqen 22)
- Konferencë udhëzuese
- Këshillim individual/në grup
- Plani i Individualizuar i Mbështetjes (ISP)
- Ndërhyrje nga stafi i këshillimit
- Mentorim
- Kontaktim me prindërit
- Ndërmjetësim mes bashkëmoshatarësh (Peer Mediation) (shih f. 17)
- Ndërhyrje dhe mbështetje pozitive të sjelljes (PBIS)
- Referim te shërbimet përkatëse të këshillimit për abuzim me substanca
- Referim te një organizatë e bazuar në komunitet (CBO)
- Referim te shërbimet e këshillimit për bullizëm (përfshirë të bazuar në paragjykim), frikësim ose ngacmim
- Referim te shërbimet e këshillimit për abuzim në marrëdhëniet mes të rinjve ose dhunë seksuale
- Referim te shërbimet e mbështetjes për shëndetin mendor
- Referim te Ekipi i Personelit të Nxënësve (PPT)
- Referim te Programi (SAPIS) – Specialistët e Parandalimit dhe Ndërhyrjes për Abuzimin me Substanca
- Praktika riparuese (shih faqet 16–17)
- Raporte afatshkurtra të progresit të sjelljes
- Të mësuarit social-emocional

Gama e Përgjigjeve të Mundshme Disiplinore*

(shih fq. 17 dhe 24–25)

- D. Konferencë me prindin
- E. Përgjigje disiplinore brenda shkollës (p.sh., konferencë riparuese formale, përjashtim nga veprimtaritë jashtëkurrikulare ose “dreka komunitare”)
- F. Heqje nga ora nga mësuesi deri në një ditë për nxënësit në K–2 ose deri në katër ditë shkolle për nxënësit në 3–5 (nën kërkesën për pezullim minimal për nxënësit e klasave 3–5 kur ka 5 ose më shumë heqje gjatë një semestri ose katër ose më shumë gjatë një tremujori).
- G. Pezullim nga Drejtori për një deri në pesë ditë shkolle
- H. Pezullim nga Superintendenti që rezulton në rikthim të menjëhershëm me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- I. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë të fiksuar prej gjashtë deri në dhjetë ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- J. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë prej 11–15 ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- K. Pezullim nga Superintendenti për një periudhë prej 16–20 ditësh shkolle me një rreth mirëseardhjeje (welcome-back circle) për rikthimin
- L. Për rastet kur ligji kërkon, ose rrethanat e justifikojnë, vendosjen e një periudhe pezullimi më të gjatë se 20 ditë, shihni faqet 24–25.

*SHËNIM: Hollësi të mëtejshme mbi **mbështetjet dhe ndërhyrjet** gjenden në **faqet 13–15**. Hollësi të mëtejshme mbi **përgjigjet disiplinore** gjenden në **faqet 23–24**.